

Nota Wevelgem Vlamingstraat

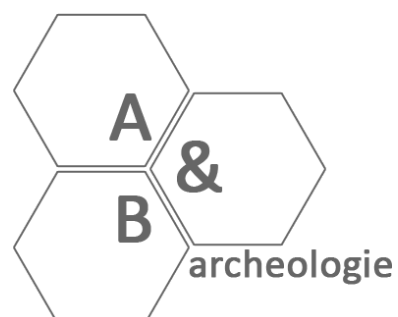
Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Wim ALAERTS, Maarten BRACKE, Annika DEVROE, en Paulien FONTEYN

16-10-2020

ARCHEOLOGIE • BOUWHISTORIE

Titel: Nota Wevelgem Vlamingstraat

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036 en Annika Devroe, OE/ERK/Archeoloog/2015/00085

Auteurs: Bert Acke, Wim Alaerts, Maarten Bracke, Annika Devroe en Paulien Fonteyn

Projectcode bureauonderzoek: 2019J276

Bekrachtigde archeologienota: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/13869>

Projectcode landschappelijke boringen: 2020F24

Projectcode proefsleuvenonderzoek: 2020H193

Intern projectnummer: 2020.138

Locatiegegevens: West-Vlaanderen, Wevelgem, Vlamingstraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 68311,73 en Y: 167493,06; X: 68529,36 en Y: 167424,17

Oppervlakte plangebied: ca. 15.325m²

Oppervlakte onderzoekszone fase 1: ca. 9.095m²

Oppervlakte onderzoekszone fase 2: ca. 6.230m²

Kadastergegevens: Wevelgem, afdeling 1, sectie C, percelen 888t², 888v² en 888w² (zie figuur 5-6)

Topografische kaart: /

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Wim Alaerts (aardkundige), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Annika Devroe (erkend archeoloog), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog), Benoit Claerbout en Geert Steenhaut (contactpersonen initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 16/10/2020

© Acke & Bracke bv, Damstraat 206A, 9180 Moerbeke-Waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING.....	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.1.1. VRAAGSTELLINGEN.....	4
1.1.2. RANDVOORWAARDEN	6
1.2. WERKWIJZE EN STRATEGIE	9
1.2.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	9
1.2.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	11
1.2.3. ADVIES SPECIALISTEN.....	12
1.2.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	12
1.2.5. SELECTIE BRONNEN	12
2. LANDSCHAPPELIJK BOORONDERZOEK.....	15
2.1. SAMENVATTING	15
3. PROEFSLEUVENONDERZOEK.....	17
3.1. BESCHRIJVEND GEDEELTE.....	17
3.1.1. VRAAGSTELLING	17
3.1.2. WERKWIJZE EN STRATEGIE.....	18
3.2. ASSESSMENT.....	20
3.2.1. AARDKUNDIGE OPBOUW	20
3.2.2. ASSESSMENT SPOREN	26
3.2.3. ASSESSMENT VONDSTEN	30
3.2.4. ASSESSMENT STALEN	30
3.2.5. ASSESSMENT CONSERVATIE.....	30
3.2.6. DATERING EN INTERPRETATIE	31
3.3. SYNTHESE.....	32
3.3.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON.....	32
3.3.2. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	33
4. SAMENVATTING	35
5. BIBLIOGRAFIE	37
6. BIJLAGES.....	38

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Wevelgem Vlamingstraat (provincie West-Vlaanderen), gelegen buiten woon- of recreatiegebied, waarbij de vergunningsplichtige bodemingreep meer dan 5000m² bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota¹ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat landschappelijke boringen (en indien nodig een verkennend en waarderend booronderzoek, eventueel gevolgd door proefputten) en een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van de landschappelijke boringen en het proefsleuvenonderzoek beschreven.

1.1.1. Vraagstellingen

In het programma van maatregelen², horende bij de bekrachtigde archeologienota, werden de volgende onderzoeksvragen opgenomen:

- Met betrekking tot het landschappelijk booronderzoek:
 - Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
 - Zijn er zones die verstoord zijn? Zo ja, kunnen deze afgebakend worden? Heeft de verstoring het archeologisch niveau eveneens verstoord?
 - Zijn er indicaties voor steentijdsites? (Is een voldoende intacte bodem aanwezig? Zijn er paleobodems aanwezig?) Zo ja, op welke diepte t.o.v. het maaiveld? Worden deze niveaus bedreigd door de geplande werkzaamheden en is bijgevolg bijkomend onderzoek noodzakelijk i.f.v. steentijdsites?
 - Is er potentieel voor sporensites? Zo ja, op welke diepte t.o.v. het maaiveld? Worden deze niveaus bedreigd door de geplande werkzaamheden en is bijgevolg een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk?
- Met betrekking tot het verkennend archeologisch booronderzoek:
 - Is er potentieel voor steentijdvindplaatsen binnen het projectgebied?
 - Zo ja, in welke zones en in welke horizont of laag bevinden zich deze artefacten?
 - Wat is de verticale en horizontale spreiding?
 - Kan de site afgebakend worden?
 - Wat is de datering?
 - Welk vervolgtraject kan worden uitgestippeld, rekening houdend met behoud in situ en ex situ?

¹ Devroe 2020a.

² Devroe 2020b.

- Met betrekking tot het waarderend archeologisch booronderzoek:
 - Is er potentieel voor steentijdvindplaatsen binnen het projectgebied?
 - Zo ja, in welke zones en op welke dieptes situeren deze zich?
 - Worden deze vindplaatsen bedreigd door de geplande werkzaamheden? Zijn er mogelijkheden tot behoud in situ of ex situ?
 - Welk vervolgtraject blijkt noodzakelijk?

- Met betrekking tot het proefsleuvenonderzoek:
 - Kunnen de gegevens van het landschappelijk booronderzoek bijgesteld worden?
 - Zijn er bodemsporen aanwezig? Zo ja, zijn deze van natuurlijke of antropogene aard?
 - Wat is de bewaringstoestand van de sporen?
 - Op welk(e) niveau(s) manifesteren de archeologische sporen zich?
 - Maken de antropogene sporen deel uit van één of meerdere structuren? Kan op basis van het sporenbestand in het proefsleuvenonderzoek een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de occupatie? Zijn er indicaties voor de inrichting van een erf/nederzetting?
 - Kan op basis van gerecupereerd materiaal uitspraak gedaan worden over de datering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
 - Geven de resultaten aanleiding tot vervolgonderzoek? Zo ja, wat is de ruimtelijke afbakening van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
 - Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij eventueel vervolgonderzoek?
 - Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
 - Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welk type staalnames zijn noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
 - Is behoud in situ op basis van de resultaten van het vooronderzoek mogelijk?

1.1.2. Randvoorwaarden

In eerste instantie werd een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd over het volledige terrein. Op vraag van en in overleg met de initiatiefnemer werd het proefsleuvenonderzoek gefaseerd uitgevoerd. De eerste fase, waarvan de resultaten besproken worden in deze nota, behelst het westelijke deel van het terrein (ca. 9.095m²). De tweede fase beslaat het oostelijke terreindeel (ca. 6.230m²) en dient nog te worden uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zullen na afronding van het onderzoek worden behandeld in een afzonderlijke nota.

Figuur 1 Zicht op het plangebied (fase 1) na de bovengrondse sloop vanuit het noordoosten.

Figuur 2 Zicht op het plangebied vanuit het noordwesten.

Figuur 3 Zicht op de metalen en gebetonneerde funderingen tussen twee proefsleuven.

Figuur 4 Zicht op een verstoorde zone in het westen van proefsleuf 7.

1.2. Werkwijze en strategie

1.2.1. Motivering onderzoeksstrategie

Op basis van het bureauonderzoek werd in het programma van maatregelen van de archeologienota een verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijke boringen (indien nodig gevolgd door een verkennend en waarderend booronderzoek, en eventueel eveneens door proefputten) en een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven opgelegd, in een uitgesteld traject. De onderzoeken dienen uitgevoerd te worden volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en de voorwaarden opgenomen in het programma van maatregelen horende bij de archeologienota. De erkende archeoloog kan enkel mits gefundeerde motivatie afwijken van sommige van deze bepalingen en voorwaarden.

Het landschappelijk booronderzoek en het proefsleuvenonderzoek vond plaats op een site met een relatief eenvoudige verticale stratigrafie. Het landschappelijk booronderzoek werd uitgevoerd op dinsdag 15, 16, 24 en 25 juni 2020. Het boorplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag 17 boringen. De vooropgestelde inplanting van de boorpunten kon algemeen gevolgd worden, al diende plaatselijk afgeweken te worden van het voorgestelde boorgrid door de aanwezigheid van bebouwing. In totaal werden 19 boringen uitgevoerd over het volledige plangebied (zone fase 1 en zone fase 2). Verdere verkennende/waarderende boringen bleken niet nodig, vanwege de afwezigheid van begraven of intact bewaarde bodemhorizonten. Ook bleek de kans op de aanwezigheid van een *in situ* steentijdartefacten site is zeer klein tot onbestaande. Wel kon de bodemopbouw in het plangebied goed in kaart worden gebracht. Zo werden onder de verhardingen van puin en beton, al dan niet onder een dunne antropogene toplaag, vrijwel onmiddellijk de onderliggende fluviale bodems aangeboord. In enkele boorkolommen (BP4, 10, 11, 12, 14, 15, 17 en 19) kon nog een A-horizont worden waargenomen. Centraal binnen het terrein werden meer siltige tot kleiige afzettingen gedocumenteerd, terwijl langs de randen voornamelijk eerder zandige afzettingen voorkomen.

Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van 7 parallelle oost-west georiënteerde proefsleuven. Gezien het onderzoek gefaseerd wordt uitgevoerd, werd het sleuvenplan aangepast. Zo werden in het westelijke deel van het terrein (fase 1) initieel twee noord-zuid georiënteerde proefsleuven gegraven, gevolgd door zes oost-west georiënteerde sleuven. Het oostelijke terreindeel (fase 2) dient nog onderzocht te worden. De resultaten van dit onderzoek worden besproken in een afzonderlijke nota. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. Er werden daarnaast enkele kijkvensters aangelegd om de aan- of afwezigheid van sporen te verifiëren. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht.

De totale oppervlakte van de onderzoekszone van fase 1 bedraagt ca. 9.095m². Hiervan werd ca. 1.037,8m² (11,4%) onderzocht door middel van proefsleuven en ca. 63,7m² (0,7%) door middel van kijkvensters. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee

net niet behaald (12,1%). Toch kon een goede inschatting gemaakt worden betreffende het archeologisch potentieel, dat in dit geval negatief bleek te zijn.

Het onderzoek werd uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk. Aangezien alle metingen gebeurden met een GPS-aangestuurd systeem met precisie van 1cm, werd voorafgaand het veldwerk geen hoofdmeetsysteem aangelegd. Elke proefsleuf en elk kijkvenster werd beschouwd als een individuele werkput. Aangezien er geen aanwijzingen waren dat er bij het aanleggen van de werkputten in de lagen die het archeologische niveau afdekken resten van een archeologische site aanwezig waren waarvoor metalen vondsten relevante informatie opleveren, werden deze lagen niet onderzocht met een metaaldetector. De aangelegde vlakken, de sporen en de storten van de sleuven werden wel onderzocht met een metaaldetector van het type XP Deus. Hierbij werd geen vondstmateriaal aangetroffen. Het archeologisch vlak werd opgeschoond, waarbij geen relevante archeologische sporen werden aangetroffen. Er werden bijkomende kijkvensters aangelegd om de daadwerkelijke afwezigheid van archeologische sporen na te gaan. Alle sleuven en profielen kregen een uniek nummer, werden beschreven en geregistreerd via foto's en opmetingen. De foto's werden genomen met een camera van het merk Canon PowerShot SX60 HS. Er werd geen vondstmateriaal aangetroffen. Gezien relevante archeologische contexten ontbraken, werden geen monsters genomen. Relevante delen van de putwandprofielen werden opgeschoond en geregistreerd als referentieprofiel. In totaal werden vijf profielen geplaatst, verspreid over het volledige terrein (fase 1), waarbij een gelijkaardige bodemopbouw werd vastgesteld over het gehele terrein.

De proefsleuven werden aangelegd op één niveau, meer bepaald op het niveau van de C-horizont op een diepte van ca. 60 tot 120cm onder het huidige maaiveldniveau.

1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie werd een bureauonderzoek uitgevoerd waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd werden. Hierbij werd een programma van maatregelen opgesteld volgens het principe van een uitgesteld traject. De landschappelijke boringen werden uitgevoerd op 15, 16, 24 en 25 juni 2020 door aardkundige Wim Alaerts (De Vijfde). Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op dinsdag 22 september 2020 (westelijke zone fase 1; sleuf 1 en 2) en maandag 11 oktober 2020 (oostelijke zone fase 1; sleuf 3 t.e.m. 6). Het kraanwerk werd uitgevoerd door Verhelst. Erkend archeoloog Maarten Bracke trad op als veldwerkleider en assistent-aardkundige, Paulien Fonteyn als assistent-archeoloog. Een landmeter van MeetHet stond in voor het opmeten van de sleuven, profielen en hoogtes, deze gegevens werden nadien verwerkt tot bruikbaar kaartmateriaal door assistent-archeoloog Paulien Fonteyn.

1.2.3. Advies specialisten

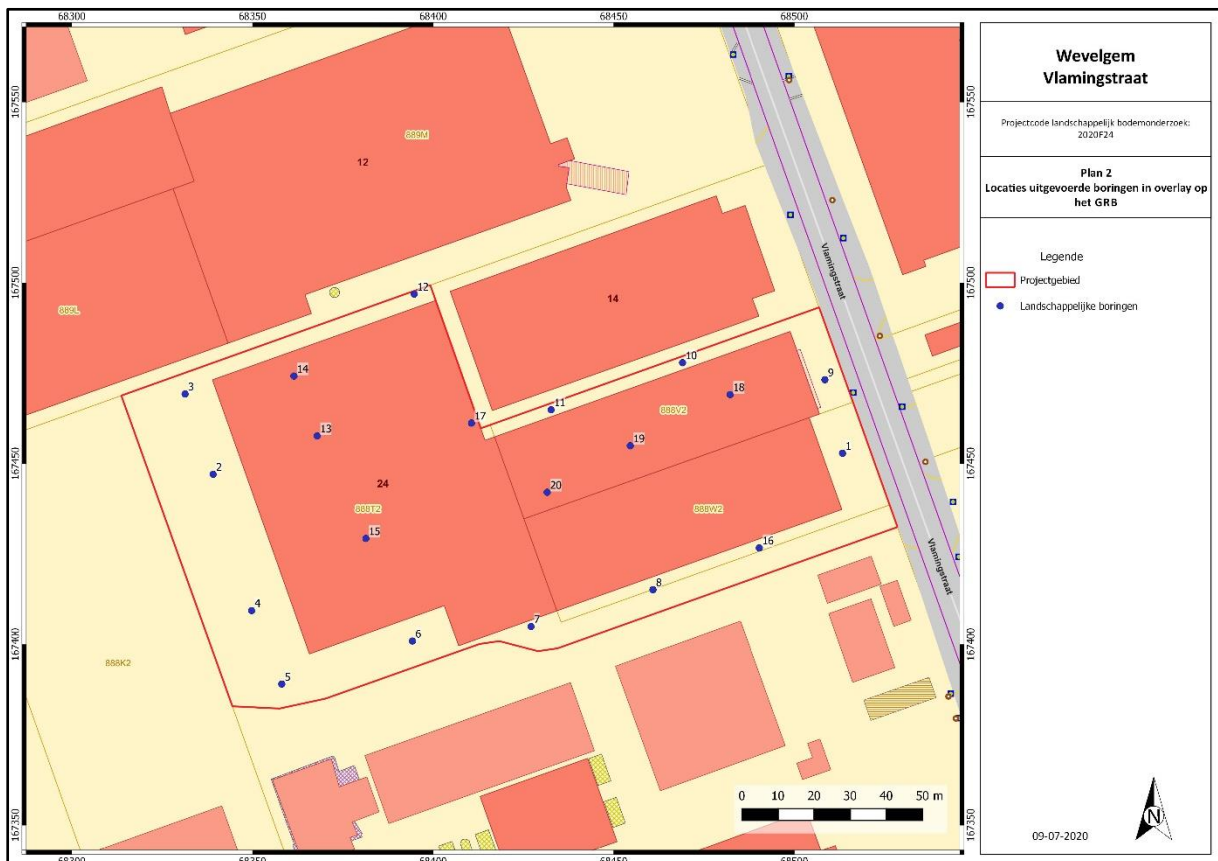
Niet van toepassing.

1.2.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.2.5. Selectie bronnen

De bekrachtigde archeologienota³ van deze site werd als voornaamste bron aangewend.

Figuur 5 Boorplan van het landschappelijk booronderzoek geprojecteerd op het GRB (bron: Devroe, Alaerts 2020, 4, fig. 3).

³ Devroe 2020a, b.

Figuur 6 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 7 Sferbeeld tijdens de aanleg van sleuf 3.

Figuur 8 Sfeerbeeld tijdens het opmeten van de sleuven en verstoringen.

2. Landschappelijk booronderzoek

2.1. Samenvatting

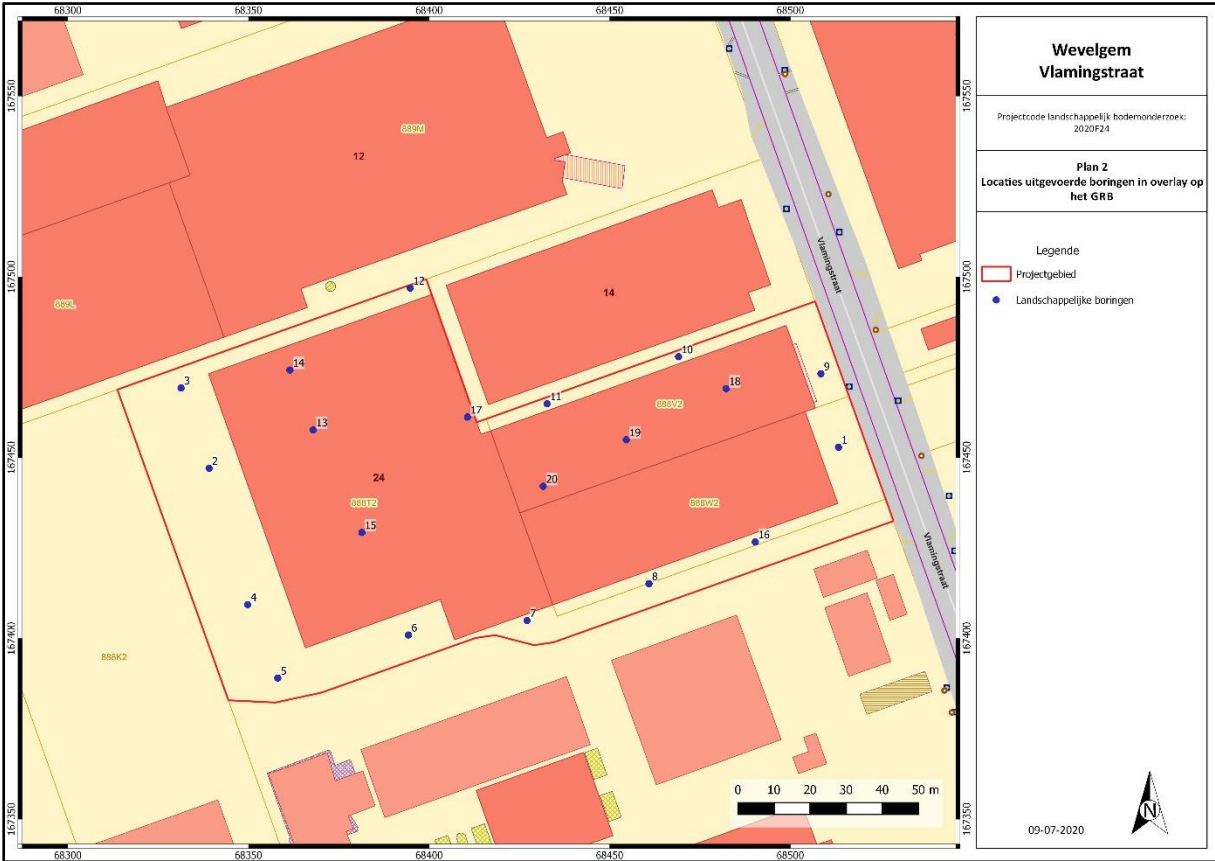
Het volledige verslag van het landschappelijk booronderzoek kan geraadpleegd worden in bijlage bij deze nota. Hieronder wordt een korte samenvatting van de resultaten gegeven.

Uit het bureauonderzoek kwam naar voren dat landschappelijke boringen uitgevoerd dienden te worden om de aardkundige opbouw van het plangebied te onderzoeken, om na te gaan of er een paleobodem aanwezig is en om de eventuele verstoringsgraad binnen het terrein in kaart te brengen. Het landschappelijk booronderzoek omvat immers de kartering van de aard, topografie, morfologie en conservering van de ondergrond in functie van een reconstructie van de aardkundige opbouw binnen het projectgebied.

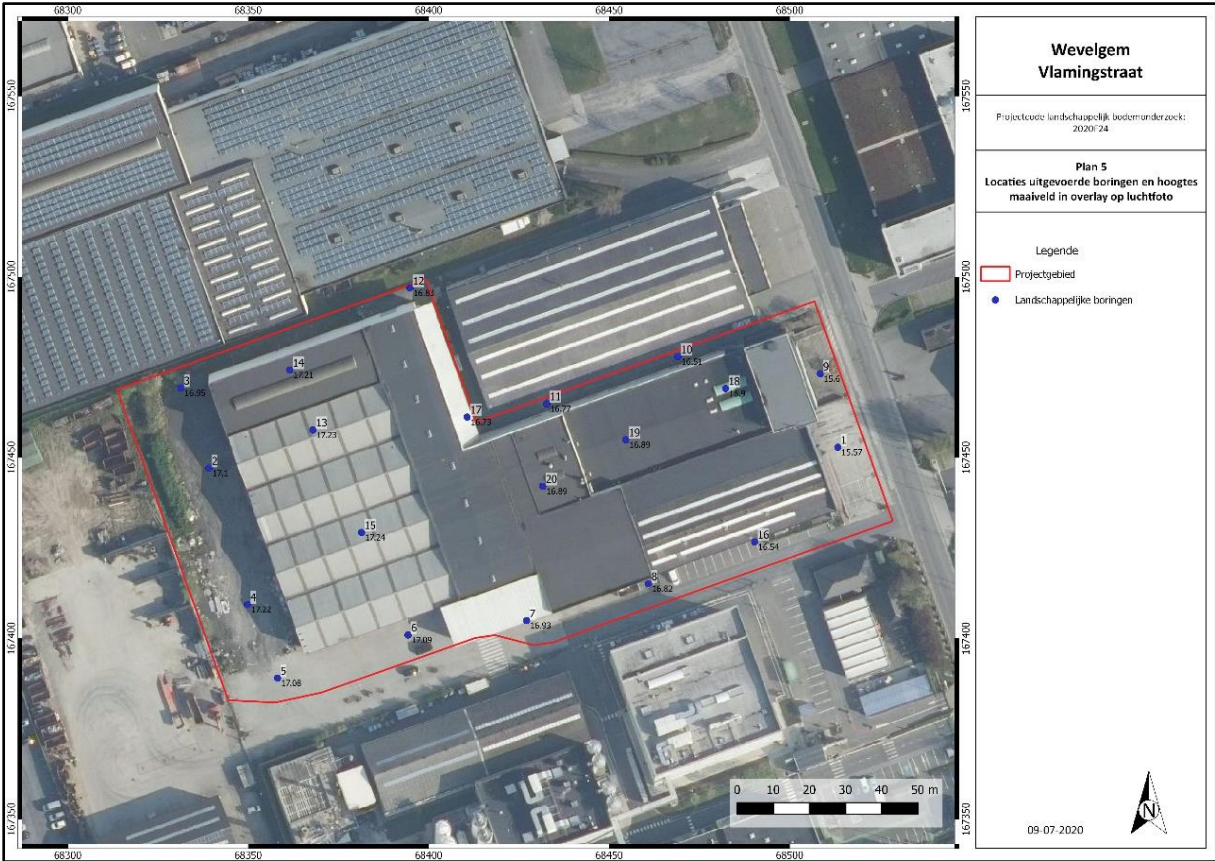
Bij het onderzoek werd het programma van maatregelen horende bij de bekrachtigde archeologienota gevolgd en werden verspreid over het volledige terrein 19 boringen uitgevoerd met behulp van een edelmanboor met diameter van 7cm. De boorpunten zijn min of meer ingepland volgens een verspringend driehoeksgrid. Het veldwerk vond plaats op maandag 15, dinsdag 16, woensdag 24 en donderdag 25 juni 2020 en werd uitgevoerd door aardkundige Wim Alaerts (De Vijfde).

Het booronderzoek toonde aan dat er onder de verhardingen van puin en beton, al dan niet onder een dunne antropogene toplaag, vrijwel onmiddellijk fluviatiele bodems voorkomen. Ter hoogte van boorkolommen 4, 10, 11, 12, 14, 15, 17 en 19 werd nog een A-horizont vastgesteld. Centraal binnen het terrein is een zone met meer siltige tot kleiige afzettingen aanwezig, terwijl aan de randen voornamelijk meer zandige afzettingen voorkomen. Boringen 3, 6 en 13 werden gestaakt, boring 16 werd niet uitgevoerd gezien hier leidingen aanwezig waren.

Op basis van het landschappelijk booronderzoek kan de kans op het aantreffen van steentijdsites laag worden ingeschat. Sites met grondsporen kunnen echter niet worden uitgesloten gezien op verschillende plaatsen nog een A-horizont werd aangeboord. Er werden slechts drie verstoorde zones aangeboord. Het voorziene proefsleuvenonderzoek dient dan ook te gebeuren over het volledige plangebied.

Figuur 9 Aanduiding van de boorpunten op het GRB; boring 16 werd niet uitgevoerd (bron: Devroe, Alaerts 2020, 4, fig. 3).

Figuur 10 Aanduiding van de boorpunten op de orthofoto van 2018 (bron: Devroe, Alaerts 2020, 7, fig. 6).

3. Proefsleuvenonderzoek

3.1. Beschrijvend gedeelte

3.1.1. Vraagstelling

Op basis van het bureauonderzoek en de landschappelijke boringen kon de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet vastgesteld worden. Het doel van het proefsleuvenonderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn, en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de verdere ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad beter in kaart gebracht worden.

Hieronder worden enkele specifieke, niet limitatieve, onderzoeksvragen weergegeven. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van het onderzoek dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk.

Vraagstellingen met betrekking tot het proefsleuvenonderzoek:

- Kunnen de gegevens van het landschappelijk booronderzoek bijgesteld worden?
- Zijn er bodemsporen aanwezig? Zo ja, zijn deze van natuurlijke of antropogene aard?
- Wat is de bewaringstoestand van de sporen?
- Op welk(e) niveau(s) manifesteren de archeologische sporen zich?
- Maken de antropogene sporen deel uit van één of meerdere structuren? Kan op basis van het sporenbestand in het proefsleuvenonderzoek een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de occupatie? Zijn er indicaties voor de inrichting van een erf/nederzetting?
- Kan op basis van gerecupereerd materiaal uitspraak gedaan worden over de datering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Geven de resultaten aanleiding tot vervolgonderzoek? Zo ja, wat is de ruimtelijke afbakening van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij eventueel vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welk type staalnames zijn noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Is behoud in situ op basis van de resultaten van het vooronderzoek mogelijk?

3.1.2. Werkwijze en strategie

Uit het bureauonderzoek en uit de resultaten van het landschappelijk booronderzoek kwam naar voor dat verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven de meest aangewezen methode is om het projectgebied verder te onderzoeken. Op vraag van en in overleg met de initiatiefnemer werd het proefsleuvenonderzoek gefaseerd uitgevoerd. De eerste fase, waarvan de resultaten besproken worden in deze nota, behelst het westelijke deel van het terrein (ca. 9.095m²). De tweede fase beslaat het oostelijke terreindeel (ca. 6.230m²) en dient nog te worden uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zullen na afronding van het onderzoek worden behandeld in een afzonderlijke nota.

Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van 7 parallelle oost-west georiënteerde proefsleuven. Gezien het onderzoek gefaseerd wordt uitgevoerd, werd het sleuvenplan aangepast. Zo werden in het westelijke deel van het terrein (fase 1) initieel twee noord-zuid georiënteerde proefsleuven gegraven, gevolgd door zes oost-west georiënteerde sleuven. Het oostelijke terreindeel (fase 2) dient nog onderzocht te worden. De resultaten van dit onderzoek worden besproken in een afzonderlijke nota. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. Er werden daarnaast enkele kijkvensters aangelegd om de aan- of afwezigheid van sporen te verifiëren. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht.

De totale oppervlakte van de onderzoekszone van fase 1 bedraagt ca. 9.095m². Hiervan werd ca. 1.037,8m² (11,4%) onderzocht door middel van proefsleuven en ca. 63,7m² (0,7%) door middel van kijkvensters. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald (12,1%). Toch kon een goede inschatting gemaakt worden betreffende het archeologisch potentieel, dat in dit geval negatief bleek te zijn.

Het onderzoek werd uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk. Aangezien alle metingen gebeurden met een GPS-aangestuurd systeem met precisie van 1cm, werd voorafgaand het veldwerk geen hoofdmeetsysteem aangelegd. Elke proefsleuf en elk kijkvenster werd beschouwd als een individuele werkput. Aangezien er geen aanwijzingen waren dat er bij het aanleggen van de werkputten in de lagen die het archeologische niveau afdekken resten van een archeologische site aanwezig waren waarvoor metalen vondsten relevante informatie opleveren, werden deze lagen niet onderzocht met een metaaldetector. De aangelegde vlakken, de sporen en de storten van de sleuven werden wel onderzocht met een metaaldetector van het type XP Deus. Hierbij werd geen vondstmateriaal aangetroffen. Het archeologisch vlak werd opgeschoond, waarbij geen relevante archeologische sporen werden aangetroffen. Er werden bijkomende kijkvensters aangelegd om de daadwerkelijke afwezigheid van archeologische sporen na te gaan. Alle sleuven en profielen kregen een uniek nummer, werden beschreven en geregistreerd via foto's en opmetingen. De foto's werden genomen met een camera van het merk Canon PowerShot SX60 HS. Er werd geen vondstmateriaal aangetroffen. Gezien relevante archeologische contexten ontbraken, werden geen monsters genomen. Relevante delen van de putwandprofielen werden opgeschoond en geregistreerd als referentieprofiel. In totaal werden vijf profielen geplaatst, verspreid over het volledige terrein (fase 1), waarbij een gelijkaardige bodemopbouw werd vastgesteld over het gehele terrein.

De proefsleuven werden aangelegd op één niveau, meer bepaald op het niveau van de C-horizont op een diepte van ca. 60 tot 120cm onder het huidige maaiveldniveau.

Figuur 11 Algemeen sleuvenplan op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 12 Algemeen sleuvenplan, geprojecteerd op de orthofoto van 2018 (bron: geopunt.be)

3.2. Assessment

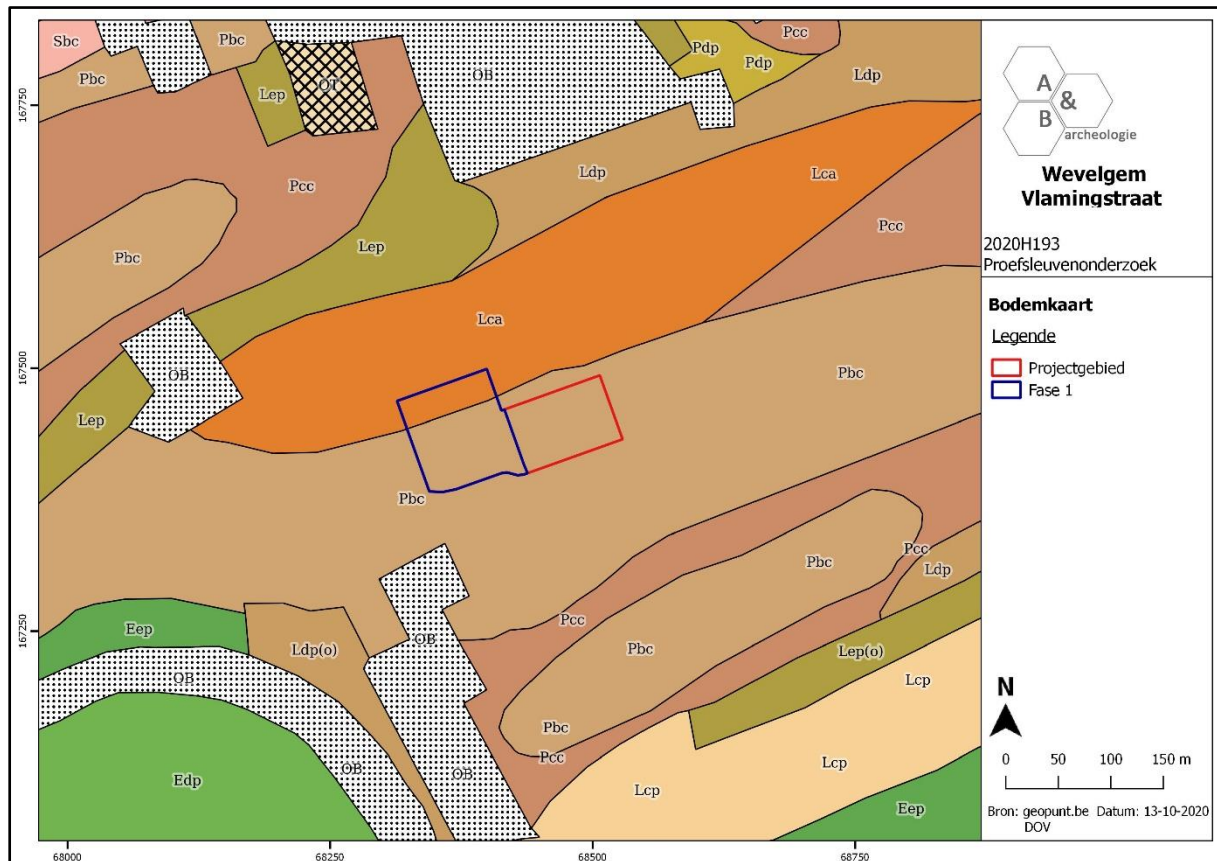
3.2.1. Aardkundige opbouw

De landschappelijke context van het projectgebied werd reeds geschetst in het bureauonderzoek⁴. De aardkundige opbouw van het projectgebied werd in eerste instantie in kaart gebracht door middel van landschappelijke boringen (cf. supra). Tijdens fase 1 van het proefsleuvenonderzoek werden aanvullend vijf bodemprofielen aangelegd verspreid over het westelijke deel van het plangebied.

Op de bodemkaart worden in het westelijke deel van het terrein twee bodemtypes gekarteerd: Lca in het noorden en Pbc in het zuiden.

- Lca: matig droge zandleembodems met textuur B-horizont. In deze bodemsersie rust de Ap-horizont op een E-horizont die ca. 40cm dik is, of rechtstreeks op de textuur B-horizont. Bij Lca-bodems is de textuur B-horizont aangereikt met klei en sesquioxiden, het is een bruine, zware zandleem. In vele gevallen komt een substraat voor op wisselende diepte. Roestverschijnselen beginnen tussen 80 en 120cm.
- Pbc: droge lichte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont. Deze gronden hebben doorgaans een bouwvoor die 20 à 30cm dik is, een (donker-)grijsbruine kleur heeft en matig humeuze samenstelling vertoont. De A(p)-horizont rust op een zwak humeuze overgangshorizont met dikte van ca. 20 à 30cm. Hieronder manifesteert zich soms een enigszins uitgeloopte horizont. De verbrokkelde textuur B-horizont bevindt zich op een diepte van ca. 70 à 90cm. Roestverschijnselen komen voor vanaf 90 tot 120cm. Variërende substraten kunnen aanwezig zijn op wisselende diepte.

⁴ Acke et al. 2020a, 11-18.

Figuur 13 Projectie van het plangebied op de bodemkaart (bron: geopunt.be).

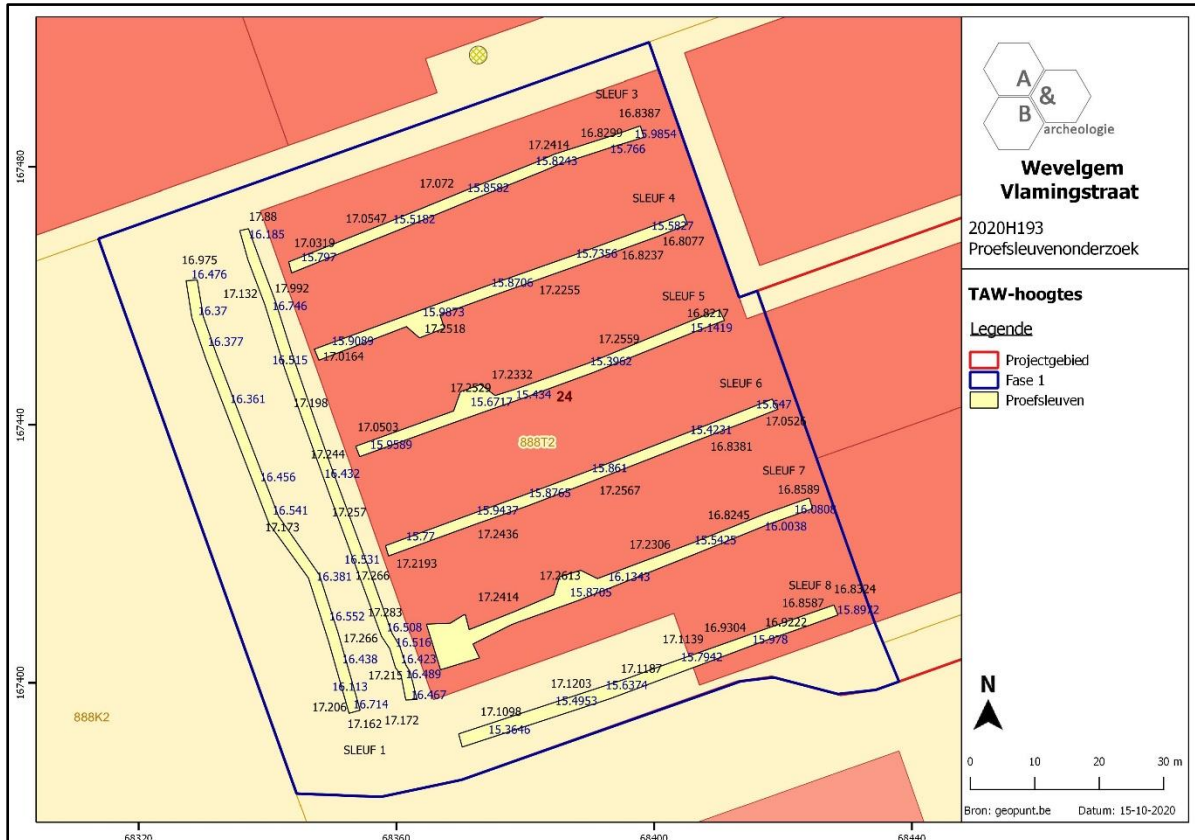
Tijdens fase 1 van het proefsleuvenonderzoek werden in totaal vijf bodemprofielen geplaatst verspreid over het westelijke terreindeel. Profiel 1 en 2 situeren zich in sleuf 1, respectievelijk in het zuidwesten en noordwesten van de onderzoekszone. Profiel 3 bevindt zich in het noordoosten, ter hoogte van sleuf 3. Profiel 4 vertegenwoordigt het centrale deel van de onderzoekszone en situeert zich ter hoogte van sleuf 5. Profiel 6 tot slot, bevindt zich in de zuidoostelijke hoek van de onderzoekszone, binnen proefsleuf 8. Deze spreiding gaf een goed beeld van de bodemkundige opbouw in de volledige onderzoekszone (fase 1).

De bodemopbouw binnen het projectgebied komt min of meer overeen met de vaststellingen tijdens het landschappelijk booronderzoek. Over het gehele terrein werd een gelijkaardige bodemopbouw vastgesteld. Deze wordt gekenmerkt door een bovenste antropogene laag van puin en/of beton waaronder zich een donkerbruingrijze bouwvoor met zandleemtextuur manifesteert. Deze laag heeft een variabele dikte van ca. 20 tot 50cm en rust op een verbuiningshorizont met dikte van ca. 30 à 60cm. De onderliggende C-horizont heeft een geelbruine kleur en zandleemtextuur. Plaatselijk komen echter ook zand- en kleiopduikingen voor.

Het archeologisch niveau bevindt zich in het noorden op ca. +15,8m TAW, in het oosten op ca. +15,6m TAW, in het zuiden op ca. +15,8m TAW, in het westen op ca. +16,5m TAW en centraal op ca. +15,8m TAW.

Figuur 14 Algemeen sleuvenplan met aanduiding van de profielen, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 15 Algemeen sleuvenplan met aanduiding van de hoogtewaarden van het maaiveld (zwart) en het archeologisch vlak (blauw), geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 16 Zicht op profiel 1 in sleuf 1 in het zuidwesten van het onderzoeksgebied.

Figuur 17 Zicht op profiel 2 in het noordwesten van het onderzoeksgebied.

Figuur 18 Zicht op profiel 3 in sleuf 3 in het noordoosten van het onderzoeksgebied.

Figuur 19 Zicht op profiel 4, centraal in het onderzoeksgebied.

Figuur 20 Zicht op profiel 5 in het zuidoosten van het onderzoeksgebied.

3.2.2. Assessment sporen

Bij het onderzoek werden geen relevante archeologische sporen aangetroffen. Er werden louter enkele recente verstoringen geregisterd. Bovendien bevonden zich tussen de sleuven ook nog rijen met betonnen/metalen funderingspalen die de bodem ook nog verstoord hebben. Ondanks de aanwezige verstoringen kon wel een goed beeld gekregen worden van het archeologisch potentieel en bleken er geen sporen aanwezig te zijn.

Figuur 21 Allesporenkaart geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 22 Allesporenkaart geprojecteerd op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).

Figuur 23 Overzichtsfoto van sleuf 3.

Figuur 24 Overzichtsfoto van sleuf 4.

Figuur 25 Overzichtsfoto van sleuf 5 met grote verstoring op de voorgrond.

Figuur 26 Overzichtsfoto van sleuf 7.

Figuur 27 Zicht op een verstoorde zone in sleuf 8 met betonnen afvoerbuis en nutsleidingen.

3.2.3. Assessment vondsten

Niet van toepassing. Er werden geen archeologische vondsten aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

3.2.4. Assessment stalen

Niet van toepassing. Er werden geen stalen genomen tijdens het vooronderzoek gezien relevante archeologische contexten hiertoe afwezig waren.

3.2.5. Assessment conservatie

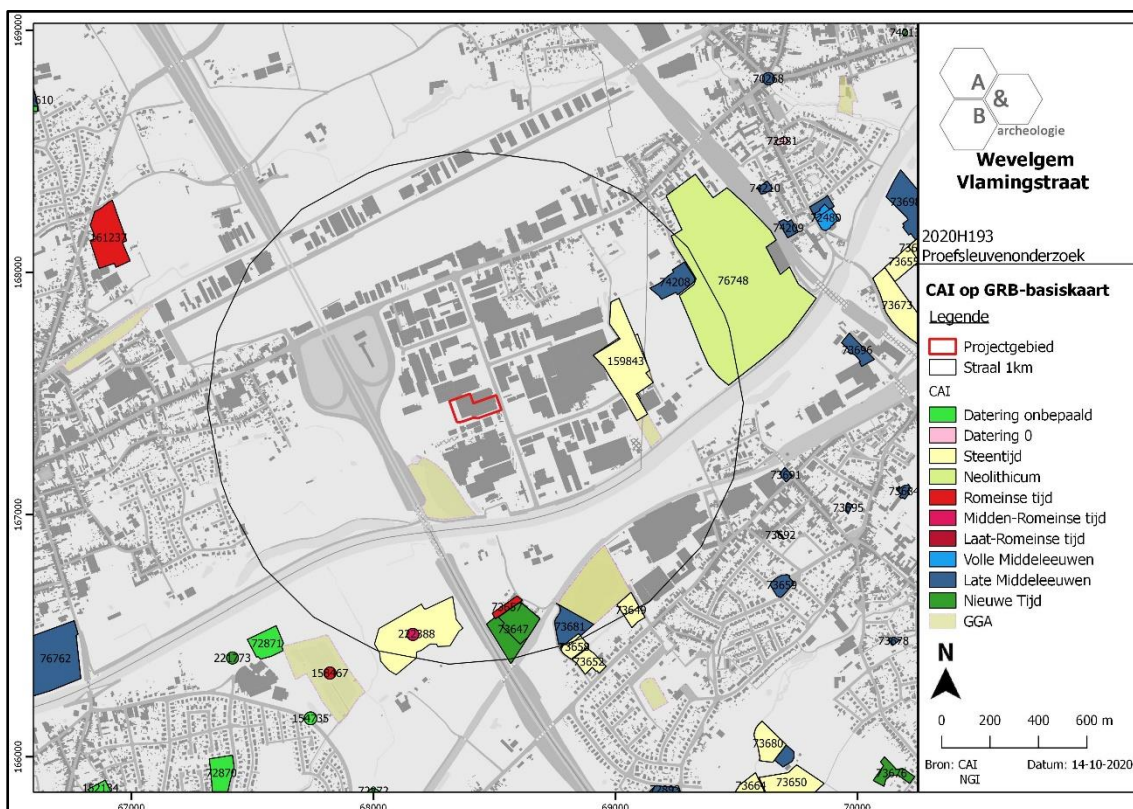
Niet van toepassing.

3.2.6. Datering en interpretatie

In het bureauonderzoek werd een verhoogde kans op het aantreffen van sites vanaf de steentijden aangegeven voor het plangebied. Het terrein kent immers een gunstige ligging die interessant was voor menselijke aanwezigheid in deze periode. Deze aanwezigheid wordt bevestigd door vondsten uit de ruime omgeving van het plangebied. Het gaat daarbij echter veelal om losse vondsten die niet zozeer aan een welbepaalde site kunnen worden toegeschreven. De ligging van het plangebied is eveneens interessant voor sites uit de metaaltijden en Romeinse periode, gezien deze vaak voorkomen op de rand van een plateau, in de directe nabijheid van een rivier. Ten oosten van het plangebied werd ook reeds een site uit deze periode aangetroffen die dezelfde landschappelijke en bodemkundige kenmerken vertoont als de huidige site. Voor de late middeleeuwen en nieuwe tijd geldt een lagere archeologische verwachting, daar het terrein in de 18de eeuw in gebruik was als landbouwgrond en middeleeuwse bewoning eerder verwacht kan worden in dorpskernen of nabij hofsteden. Vondsten of sporen uit de Wereldoorlogen kunnen verder eveneens worden verwacht, gezien de ligging van het plangebied nabij het vliegveld.

Ondanks deze verwachtingen werden tijdens de eerste fase van het vooronderzoek geen archeologisch relevante sporen gedocumenteerd. Er werden louter enkele vergravingen van recente datum geregistreerd.

Er dient aldus geen verder archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden in het westelijke deel van het plangebied dat onderzocht werd tijdens de eerste fase van het onderzoek. Binnen het oostelijke deel van het plangebied moet wel nog een verder proefsleuvenonderzoek gebeuren. De resultaten van dit onderzoek zullen besproken worden in een afzonderlijke nota in een latere fase.

Figuur 28 Uitsnede uit de CAI ter hoogte van het plangebied (bron: CAI, NGI).

3.3. Synthese

3.3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Het bureauonderzoek toonde een verhoogd archeologisch potentieel aan, zowel voor steentijd artefactensites als voor sites met grondsporen. Op basis hiervan werd een landschappelijk booronderzoek, eventueel gevolgd door een verkennend en waarderend booronderzoek en een proefputtenonderzoek, en een proefsleuvenonderzoek geadviseerd.

Het landschappelijk booronderzoek toonde echter aan dat er geen relevante niveaus aanwezig zijn binnen het plangebied voor de *in situ* bewaring van steentijd artefactensites. Gezien tijdens het onderzoek slechts een beperkt aantal verstoorde bodems werd aangeboord en er bovendien een A-horizont werd geattesteerd in enkele van de boorprofielen, bestond de kans dat sites met grondsporen een gunstige bewaring kennen binnen het plangebied. De eerste fase van het proefsleuvenonderzoek toonde echter aan dat er geen archeologisch relevante sporen aanwezig zijn in het westelijke deel van het plangebied. In deze zone werden louter enkele verstoringen van recente datum geattesteerd.

Gezien geen archeologisch relevante sporen werden aangetroffen, wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd binnen het westelijke terreindeel (ca. 9095m²), onderzocht tijdens fase 1 van het proefsleuvenonderzoek. Het oostelijke deel (ca. 6230m²) van het terrein dient wel nog onderzocht te worden door middel van proefsleuven in een tweede fase. De resultaten van dit onderzoek worden vervolgens behandeld in een afzonderlijke nota.

3.3.2. Beantwoording onderzoeksvragen

In het programma van maatregelen horende bij de bureaustudie werden de volgende onderzoeksvragen opgenomen met betrekking tot het proefsleuvenonderzoek:

- Kunnen de gegevens van het landschappelijk booronderzoek bijgesteld worden?

De bodemopbouw binnen het projectgebied komt min of meer overeen met de vaststellingen tijdens het landschappelijk booronderzoek. Wel werd onder de A-horizont een verbruiningshorizont aangetroffen. Daarnaast werden geen aanwijzingen van veenlagen geattesteerd. Het gaat vermoedelijk om recente, meer organische verstoringen. Over het gehele terrein werd tijdens het proefsleuvenonderzoek een gelijkaardige bodemopbouw vastgesteld. Deze wordt gekenmerkt door een bovenste antropogene laag van puin en/of beton waaronder zich een donkerbruingrijze bouwvoor met zandleemtextuur manifesteert. Deze laag heeft een variabele dikte van ca. 20 tot 50cm en rust op een verbruiningshorizont met dikte van ca. 30 à 60cm. De onderliggende C-horizont heeft een geelbruine kleur en zandleemtextuur. Plaatselijk komen echter ook zand- en kleiopduikingen voor, zoals ook waargenomen bij de landschappelijke boringen.

- Zijn er bodemsporen aanwezig? Zo ja, zijn deze van natuurlijke of antropogene aard?

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologisch relevante grondsporen aangetroffen. Er werden louter enkele antropogene sporen van recente datum, opgemeten als verstoringen, aangesneden.

- Wat is de bewaringstoestand van de sporen?

Niet van toepassing.

- Op welk(e) niveau(s) manifesteren de archeologische sporen zich?

Niet van toepassing.

- Maken de antropogene sporen deel uit van één of meerdere structuren? Kan op basis van het sporenbestand in het proefsleuvenonderzoek een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de occupatie? Zijn er indicaties voor de inrichting van een erf/nederzetting?

Niet van toepassing.

- Kan op basis van gerecupereerd materiaal uitspraak gedaan worden over de datering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Niet van toepassing.

- Geven de resultaten aanleiding tot vervolgonderzoek? Zo ja, wat is de ruimtelijke afbakening van de zone(s) voor vervolgonderzoek?

Neen, gezien geen archeologisch relevante grondsporen werden aangetroffen wordt geen verder onderzoek geadviseerd binnen het westelijke deel (ca. 9095m²) van het plangebied, onderzocht tijdens

fase 1 van het proefsleuvenonderzoek. Wel dient nog een proefsleuvenonderzoek (fase 2) uitgevoerd te worden over het oostelijke deel (ca. 6230m²) van het terrein.

- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij eventueel vervolgonderzoek?

Niet van toepassing.

- Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?

Niet van toepassing.

- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welk type staalnames zijn noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Niet van toepassing.

- Is behoud in situ op basis van de resultaten van het vooronderzoek mogelijk?

Niet van toepassing.

4. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Wevelgem Vlamingsstraat (provincie West-Vlaanderen), gelegen buiten woon- of recreatiegebied, waarbij de vergunningsplichtige bodemingreep meer dan 5000m² bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota⁵ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat landschappelijke boringen (en indien nodig een verkennend en waarderend booronderzoek, eventueel gevolgd door proefputten) en een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van de landschappelijke boringen en het proefsleuvenonderzoek beschreven.

Het booronderzoek toonde aan dat er onder de verhardingen van puin en beton, al dan niet onder een dunne antropogene top laag, vrijwel onmiddellijk fluviatiele bodems voorkomen. Ter hoogte van boorkolommen 4, 10, 11, 12, 14, 15, 17 en 19 werd nog een A-horizont vastgesteld. Centraal binnen het terrein is een zone met meer siltige tot kleiige afzettingen aanwezig, terwijl aan de randen voornamelijk meer zandige afzettingen voorkomen. Boringen 3, 6 en 13 werden gestaakt, boring 16 werd niet uitgevoerd gezien hier leidingen aanwezig waren. Op basis van het landschappelijk booronderzoek kan de kans op het aantreffen van steentijdsites laag worden ingeschat. Sites met grondsporen kunnen echter niet worden uitgesloten gezien op verschillende plaatsen nog een A-horizont werd aangeboord. Er werden slechts drie verstoorde zones aangeboord. Het voorziene proefsleuvenonderzoek dient dan ook te gebeuren over het volledige plangebied.

Op vraag van en in overleg met de initiatiefnemer werd het proefsleuvenonderzoek gefaseerd uitgevoerd. De eerste fase, waarvan de resultaten besproken worden in deze nota, behelst het westelijke deel van het terrein (ca. 9.095m²). De tweede fase beslaat het oostelijke terreindeel (ca. 6.230m²) en dient nog te worden uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zullen na afronding van het onderzoek worden behandeld in een afzonderlijke nota.

De bodemopbouw binnen het projectgebied komt min of meer overeen met de vaststellingen tijdens het landschappelijk booronderzoek. Over het gehele terrein werd een gelijkaardige bodemopbouw vastgesteld. Deze wordt gekenmerkt door een bovenste antropogene laag van puin en/of beton waaronder zich een donkerbruingrijze bouwvoor met zandleemtextuur manifesteert. Deze laag heeft een variabele dikte van ca. 20 tot 50cm en rust op een verbruiningshorizont met dikte van ca. 30 à 60cm. De onderliggende C-horizont heeft een geelbruine kleur en zandleemtextuur. Plaatselijk komen echter ook zand- en kleiopduikingen voor.

In het bureauonderzoek werd een verhoogde kans op het aantreffen van sites vanaf de steentijden aangegeven voor het plangebied. Het terrein kent immers een gunstige ligging die interessant was voor menselijke aanwezigheid in deze periode. Deze aanwezigheid wordt bevestigd door vondsten uit de omgeving van het plangebied. Het gaat daarbij echter veelal om losse vondsten die niet zozeer aan een welbepaalde site kunnen worden toegeschreven. De ligging van het plangebied is eveneens

⁵ Devroe 2020a.

interessant voor sites uit de metaaltijden en Romeinse periode, gezien deze vaak voorkomen op de rand van een plateau, in de directe nabijheid van een rivier. Ten oosten van het plangebied werd ook reeds een site uit deze periode aangetroffen die dezelfde landschappelijke en bodemkundige kenmerken vertoont als de huidige site. Voor de late middeleeuwen en nieuwe tijd geldt een lagere archeologische verwachting, daar het terrein in de 18de eeuw in gebruik was als landbouwgrond en middeleeuwse bewoning eerder verwacht kan worden in dorpskernen of nabij hofstedes. Vondsten of sporen uit de Wereldoorlogen kunnen verder eveneens worden verwacht, gezien de ligging van het plangebied nabij het vliegveld.

Ondanks deze verwachtingen werden tijdens de eerste fase van het vooronderzoek geen archeologisch relevante sporen gedocumenteerd. Er werden louter enkele vergravingen van recente datum geregistreerd.

Er dient aldus geen verder archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden in het westelijke deel (ca. 9095m²) van het plangebied dat onderzocht werd tijdens de eerste fase van het onderzoek. Binnen het oostelijke deel (ca. 6230m²) van het plangebied moet wel nog een verder proefsleuvenonderzoek gebeuren. De resultaten van dit onderzoek zullen besproken worden in een afzonderlijke nota.

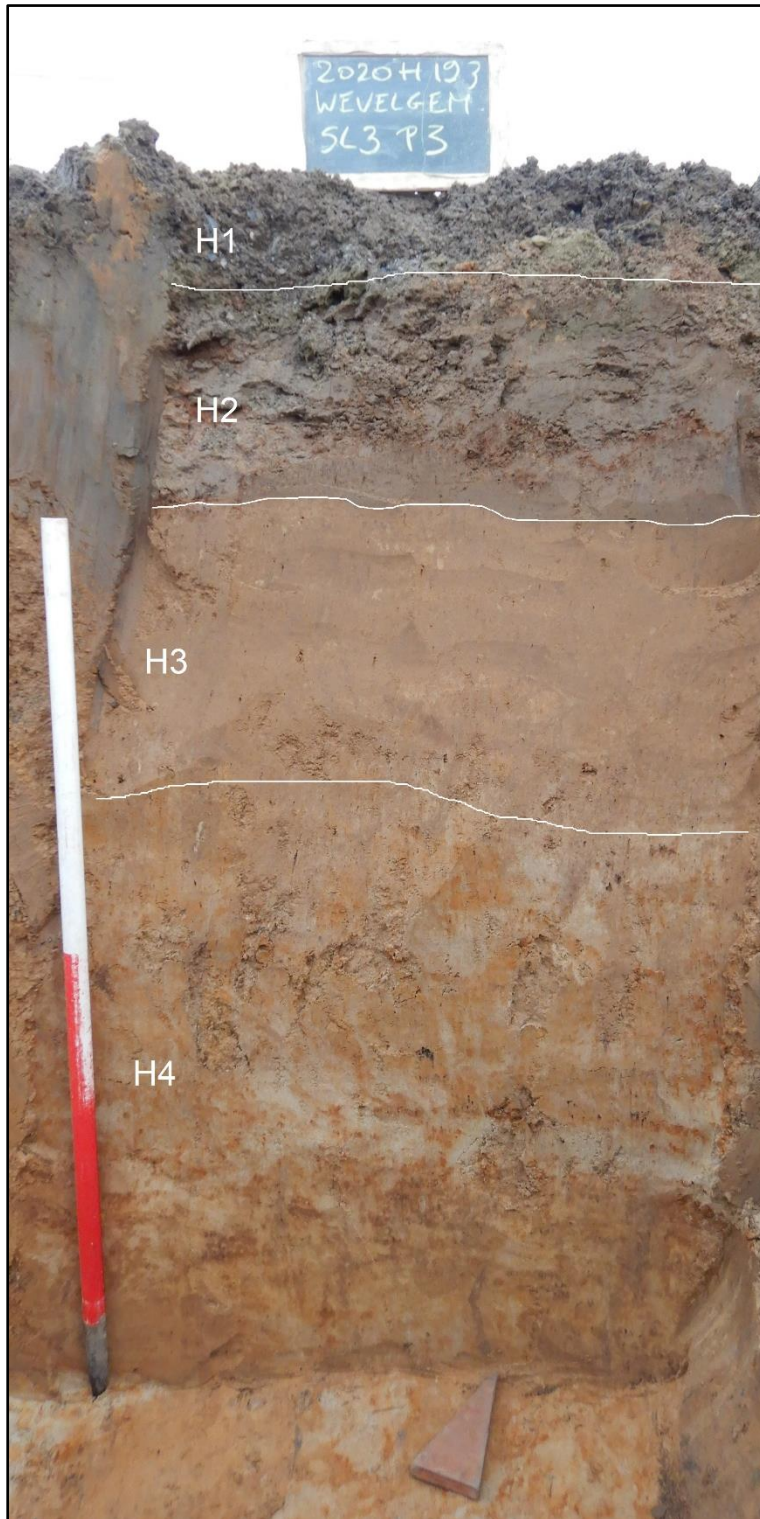
5. Bibliografie

- Devroe A., 2020a. *Archeologienota – Wevelgem, Vlamingstraat. Verslag van Resultaten*, Mechelen: Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie BV.
- Devroe A., 2020b. *Archeologienota – Wevelgem, Vlamingstraat. Programma van Maatregelen*, Mechelen: Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie BV.
- Devroe A., Alaerts W., 2020. *Nota: Verslag van Resultaten. Wevelgem, Vlamingstraat, Koersel*: Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv.
- geopunt.be
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>

6. Bijlages

- Referentieprofielen

Projectcode		2020H193			Coördinaten	X 68395,47; Y 167485,55	
Type onderzoek		Proefsleuven				X 68396,18; Y 167485,77	
Profielnummer		PR3			Hoogte	+16,8m TAW	
Oriëntatie		O-W			Grondwater	niet bereikt	
Datum		12/10/2020			Classificatie	Lca	
Weer		Droog, bewolkt				matig droge zandleembodems met textuur B-horizont	
Beschrijving		Paulien Fonteyn			Fotonr	29	
Landgebruik		Bebouwd			Plannr	Zie algemeen sleuvenplan	
Vegetatie		/					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Verharding	0	20	Droog	Ja	Duidelijk	Regelmatig
H2	A(p)	20	50	Droog	Ja	Duidelijk	Regelmatig
H3	Verbruining	50	90	Droog	Ja	Duidelijk	Vrij regelmatig
H4	C	90	-	Droog	Nee	-	-
Kleur (visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Zwart		/		/	Asfaltverharding		
Donkerbruingrijs		Matig droog		L	Zandleem		/
Bruin		Matig droog		L	Zandleem		/
Geelbruin		Matig droog		L	Zandleem		Zand- en kleiopduikingen

Figuur 29 Zicht op profiel 3 in sleuf 3.

• Figurenlijst

Figuur 1 Zicht op het plangebied (fase 1) na de bovengrondse sloop vanuit het noordoosten.	6
Figuur 2 Zicht op het plangebied vanuit het noordwesten.	7
Figuur 3 Zicht op de metalen en gebetonneerde funderingen tussen twee proefsleuven.	7
Figuur 4 Zicht op een verstoorde zone in het westen van proefsleuf 7.	8
Figuur 5 Boorplan van het landschappelijk booronderzoek geprojecteerd op het GRB (bron: Devroe, Alaerts 2020, 4, fig. 3).	12
Figuur 6 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	13
Figuur 7 Sfeerbeeld tijdens de aanleg van sleuf 3.	13
Figuur 8 Sfeerbeeld tijdens het opmeten van de sleuven en verstoringen.	14
Figuur 9 Aanduiding van de boorpunten op het GRB; boring 16 werd niet uitgevoerd (bron: Devroe, Alaerts 2020, 4, fig. 3).	16
Figuur 10 Aanduiding van de boorpunten op de orthofoto van 2018 (bron: Devroe, Alaerts 2020, 7, fig. 6).	16
Figuur 11 Algemeen sleuvenplan op het GRB (bron: geopunt.be).	19
Figuur 12 Algemeen sleuvenplan, geprojecteerd op de orthofoto van 2018 (bron: geopunt.be)	19
Figuur 13 Projectie van het plangebied op de bodemkaart (bron: geopunt.be).	21
Figuur 14 Algemeen sleuvenplan met aanduiding van de profielen, geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	22
Figuur 15 Algemeen sleuvenplan met aanduiding van de hoogtewaarden van het maaiveld (zwart) en het archeologisch vlak (blauw), geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	22
Figuur 16 Zicht op profiel 1 in sleuf 1 in het zuidwesten van het onderzoeksgebied.	23
Figuur 17 Zicht op profiel 2 in het noordwesten van het onderzoeksgebied.	23
Figuur 18 Zicht op profiel 3 in sleuf 3 in het noordoosten van het onderzoeksgebied.	24
Figuur 19 Zicht op profiel 4, centraal in het onderzoeksgebied.	24
Figuur 20 Zicht op profiel 5 in het zuidoosten van het onderzoeksgebied.	25
Figuur 21 Allesporenkaart geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	26
Figuur 22 Allesporenkaart geprojecteerd op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).	27
Figuur 23 Overzichtsfoto van sleuf 3.	27
Figuur 24 Overzichtsfoto van sleuf 4.	28
Figuur 25 Overzichtsfoto van sleuf 5 met grote verstoring op de voorgrond.	28
Figuur 26 Overzichtsfoto van sleuf 7.	29
Figuur 27 Zicht op een verstoorde zone in sleuf 8 met betonnen afvoerbuis en nutsleidingen.	29
Figuur 28 Uitsnede uit de CAI ter hoogte van het plangebied (bron: CAI, NGI).	31
Figuur 29 Zicht op profiel 3 in sleuf 3.	39

- Plannenlijst proefsleuvenonderzoek 2020H193

Plannummer	Type	Onderwerp	Schaal	Digitaal	Datum
1	Boorplan	Boorplan op GRB	Onbepaald	X	9/7/2020
2	Sleuvenplan	Algemeen sporenplan op GRB	Onbepaald	X	15/10/2020

ARCHEOLOGIE • BOUWHISTORIE

NOTA: VERSLAG VAN RESULTATEN

WEVELGEM, VLAMINGSTRAAT

A. DEVROE & W. ALAERTS
JULI 2020

COLOFON

Project

Nota – Wevelgem, Vlamingstraat

ID bekrachtigde archeologienota

ID 13869

Opdrachtgever

Alpro C.V.A.
Vlamingstraat 28
8560 Wevelgem

Opdrachtnemer

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv
Langeneikenstraat 3
3582 Koersel
0472/59.31.41
annika.devroe@gmail.com
BE 0680.617.128

Erkende archeoloog: Annika Devroe, OE/ERK/Archeoloog/2015/00085

© 2020 Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijk toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

Inhoud	0
1. Landschappelijk bodemonderzoek	1
1.1. Beschrijvend gedeelte	1
1.1.1. Administratieve gegevens	1
1.1.2. Onderzoeksopdracht.....	2
1.1.3. Werkwijze en strategie	3
1.2. Assessmentrapport.....	5
1.2.1. Aardkundige opbouw (W. Alaerts)	5
1.2.2. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	25
1.2.3. Archeologische verwachting en noodzaak verder onderzoek.....	26
2. Samenvatting	27
3. Bibliografie.....	28
3.1. Literatuur	28
3.2. Websites	28
4. Bijlagen	29
4.1. Figurenlijst.....	29
4.2. Plannenlijst landschappelijk booronderzoek	30
4.3. Fotolijst landschappelijk booronderzoek.....	31

1. LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK

1.1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1.1. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode: 2020F24

Locatie: West-Vlaanderen, Wevelgem, Vlamingstraat

Bounding box: punt 1 (NW) – X 68311,733 Y 167493,059

Punt 2 (ZO) – X 68529,357 Y 167424,166

Kadaster: Wevelgem, afd. 1, sectie C, percelen 888t², 888v² en 888w²

Oppervlakte projectgebied: ca. 15.325 m²

Figuur 1: Kadasterkaart met aanduiding projectgebied. © AGIV

Naam van alle betrokken actoren: Wim Alaerts & Jelle De Wolf (De Vijfde) (aardkundige met ervaring met betrekking tot de bodem- en sedimenttypes die in het projectgebied voorkomen), Annika Devroe (erkende archeoloog), Eveline Danneels (MEET HET) (landmeter)

Naam van alle personen buiten het project die geraadpleegd werden: /

1.1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT

Op basis van het bureauonderzoek lijkt het projectgebied mogelijk verstoringen te kennen door de bouw van de huidige gebouwen. Een landschappelijk bodemonderzoek kan hier meer uitsluitsel over geven, net als over de gaafheid van het bodemprofiel. Dit kan ons meer vertellen over de eventuele aanwezigheid van steentijdsites. Gezien de ligging nabij een waterloop op een hoger en droger gelegen gebied kunnen steentijdsites niet uitgesloten worden. Het is dan ook aangewezen een landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren door middel van boringen.

Het booronderzoek wordt uitgevoerd met een gutsboor van 4 cm of een Edelmanboor van 7 cm. Er worden 17 boringen verspreid over het terrein geplaatst, in een grid van ca. 30 x 35 m, met een voldoende aantal om de bodemkundige situatie te begrijpen (o.a. verschillend historisch landgebruik, verschillende gebouwen/verharding). Op die manier kan voldoende informatie verzameld worden om een onderbouwde uitspraak te maken over de bodemgesteldheid van het projectgebied. Indien nodig worden meer boringen geplaatst. Er kan van het boorgrid afgeweken worden indien bepaalde boringen omwille van toegankelijkheid tot de gebouwen niet geplaatst kunnen worden. Er dient echter altijd een afdoende aantal voorzien te worden om een goed beeld te verkrijgen.

De onderzoeksvragen die hier minimaal moeten beantwoord worden zijn:

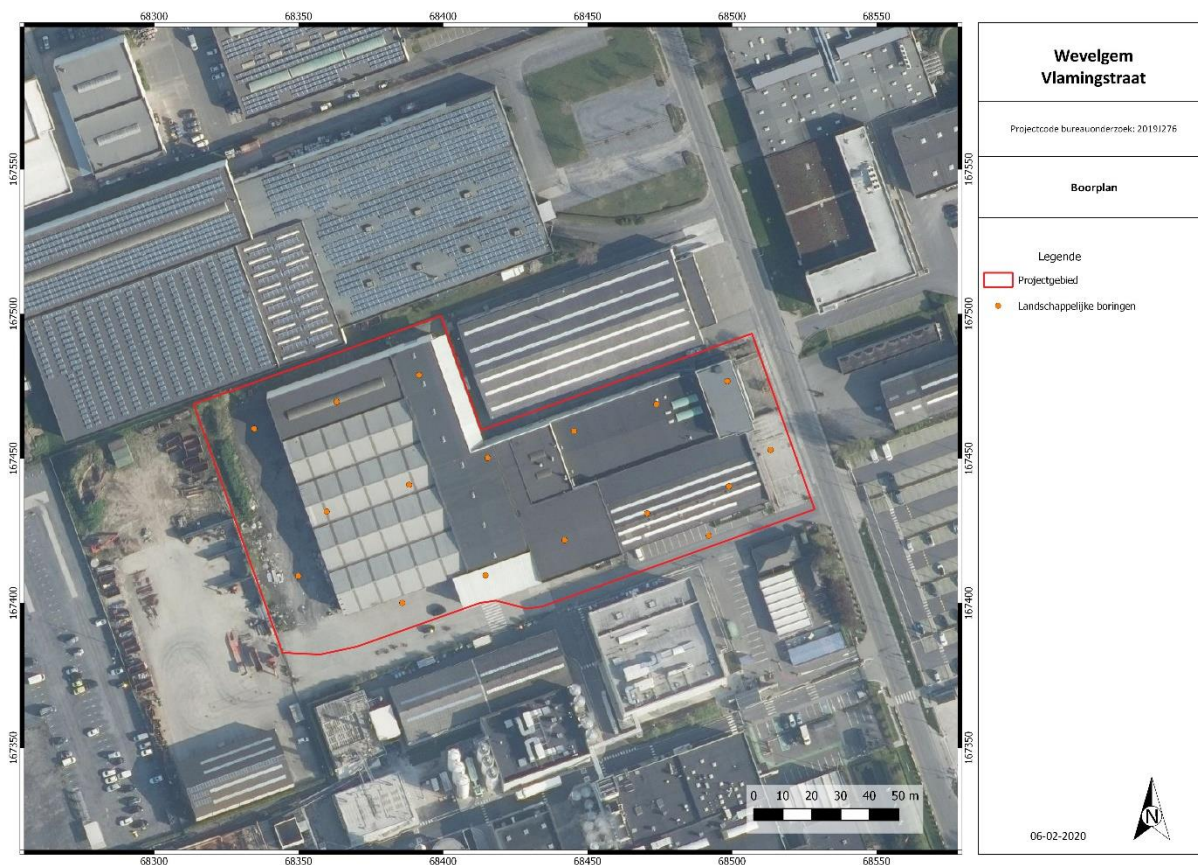
- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Zijn er zones die verstoord zijn¹? Zo ja, kunnen deze afgebakend worden? Heeft de verstoring het archeologisch niveau eveneens verstoord?
- Zijn er indicaties voor steentijdsites? (Is een voldoende intacte bodem aanwezig²? Zijn er paleobodems aanwezig?) Zo ja, op welke diepte t.o.v. het maaiveld? Worden deze niveaus bedreigd door de geplande werkzaamheden en is bijgevolg bijkomend onderzoek noodzakelijk i.f.v. steentijdsites?
- Is er potentieel voor sporensites? Zo ja, op welke diepte t.o.v. het maaiveld? Worden deze niveaus bedreigd door de geplande werkzaamheden en is bijgevolg een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk?

Het onderzoeksdoel van het landschappelijk bodemonderzoek is bereikt wanneer bovenstaande vragen zijn beantwoord en uitsluitsel kan gegeven worden over de te volgen stappen in het verdere vooronderzoek.

Er zijn geen randvoorwaarden.

¹ Onder verstoorde zones wordt verstaan: een zone die recent (in de nieuwste tijd) werd verstoord door machinale vergravingen, nivelleringen,...

² Met voldoende intacte bodem wordt hier een bodem bedoeld die niet met regelmaat gediepploegd is, niet zo sterk afgetopt of dusdanig vergraven door recente ingrepen dat alle archeologisch relevante niveaus verdwenen zijn. Indien geen of nauwelijks bodemvorming heeft plaatsgevonden, wil dat niet zeggen dat een bodem niet (deels) intact kan zijn. Hiermee dient rekening te worden gehouden wanneer de beslissing aangaande het wel of niet uitvoeren van archeologische boringen wordt genomen.

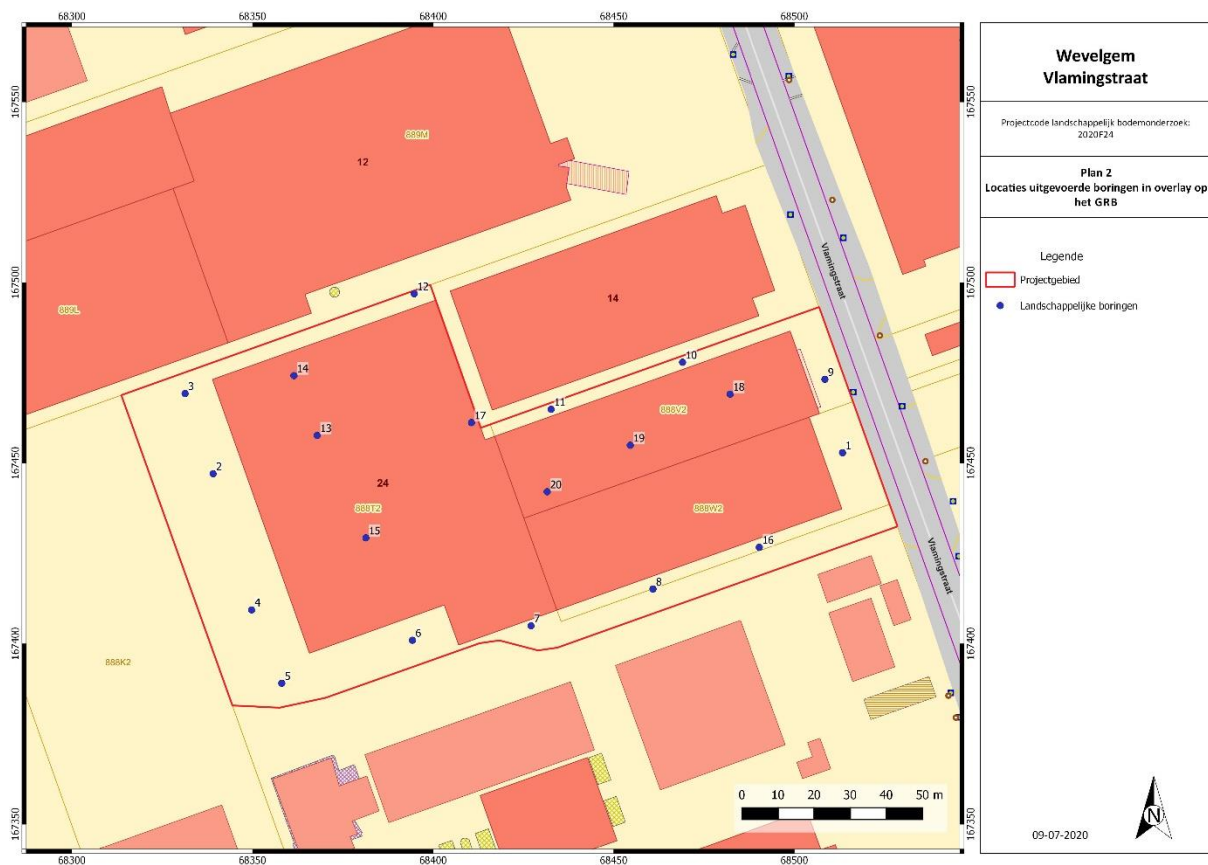
Figuur 2: Voorstel boorgrid. (Devroe 2020b)

1.1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE

Het projectgebied is verhard en bebouwd en grenst in het oosten aan de Vlamingsstraat. Het landschappelijk booronderzoek werd uitgevoerd door aardkundige Wim Alaerts (De Vijfde) op 15, 16, 24 en 25 juni 2020. Voorafgaand het landschappelijk bodemonderzoek werden de boorpunten uitgezet door MEET HET en werden de hoogtes opgemeten.

Het booronderzoek werd manueel uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm. Aangezien bepaalde gebouwen nog in gebruik waren werd afgeweken van het oorspronkelijke voorgestelde boorgrid. In totaal werden 19 boringen uitgevoerd. De boorstalen werden gefotografeerd en beschreven.

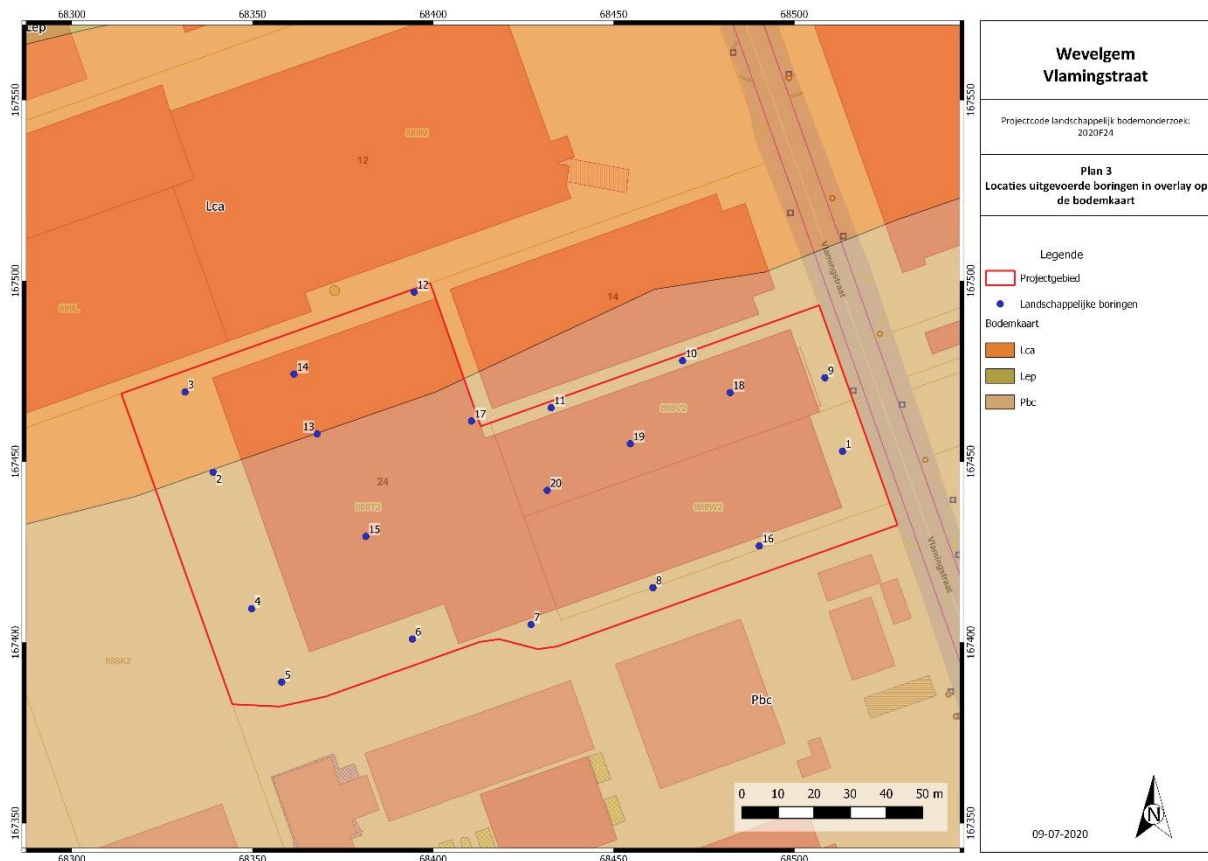
De boorkernen werden niet gezeefd. Er werden geen stalen genomen in functie van natuurwetenschappelijk onderzoek omdat dit niet relevant is in deze fase van het onderzoek.

Figuur 3: Uitgevoerde boringen (boring B16 werd niet uitgevoerd).

1.2. ASSESSMENTRAPPORT

1.2.1. AARDKUNDIGE OPBOUW (W. ALAERTS)

Figuur 4: Overzicht landschappelijke boringen op bodemkaart © DOV Vlaanderen

Volgens de bodemkaart wordt het grootste deel van het terrein getypeerd als een droge lichte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Pbc). Aan de noordelijke zijde een matig droge zandleembodem met textuur B horizont (Lca).

Op basis van de lokale geologie en de uitgevoerde boringen, kunnen we de bodemopbouw als volgt beschrijven:

Tabel – Geologie

	Omschrijving:		Dikte:
Recent		Bouwvoor, geroerde grond, ophogingen, aanvullingen	0,3-0,5m, plaatselijk tot >0,8m-mv
Quartair	ELPw en/of HQ (mogelijk afwezig)	Eolische afzettingen en/of Hellingsafzettingen van het Quartair	Afwezig
	FLPw	Fluviatile afzettingen van het Weichseliaan	Tot > 4m-mv
Tertiair	Formatie van Kortrijk, Lid van Moen	grijze klei tot silt, kleihoudend, kleilagen; Nummulites planulatus	Niet aangeboord

Tabel – Virtuele boring

(www.dov.vlaanderen.be, tool 'virtuele boring' – geologisch 3D-model)

Overzicht boringen per bodemtype, volgens de ligging van de boorlocaties op de Bodemkaart van Vlaanderen, en per bodemprofiel.

Bodemtype Pbc / Bodemtype Lca

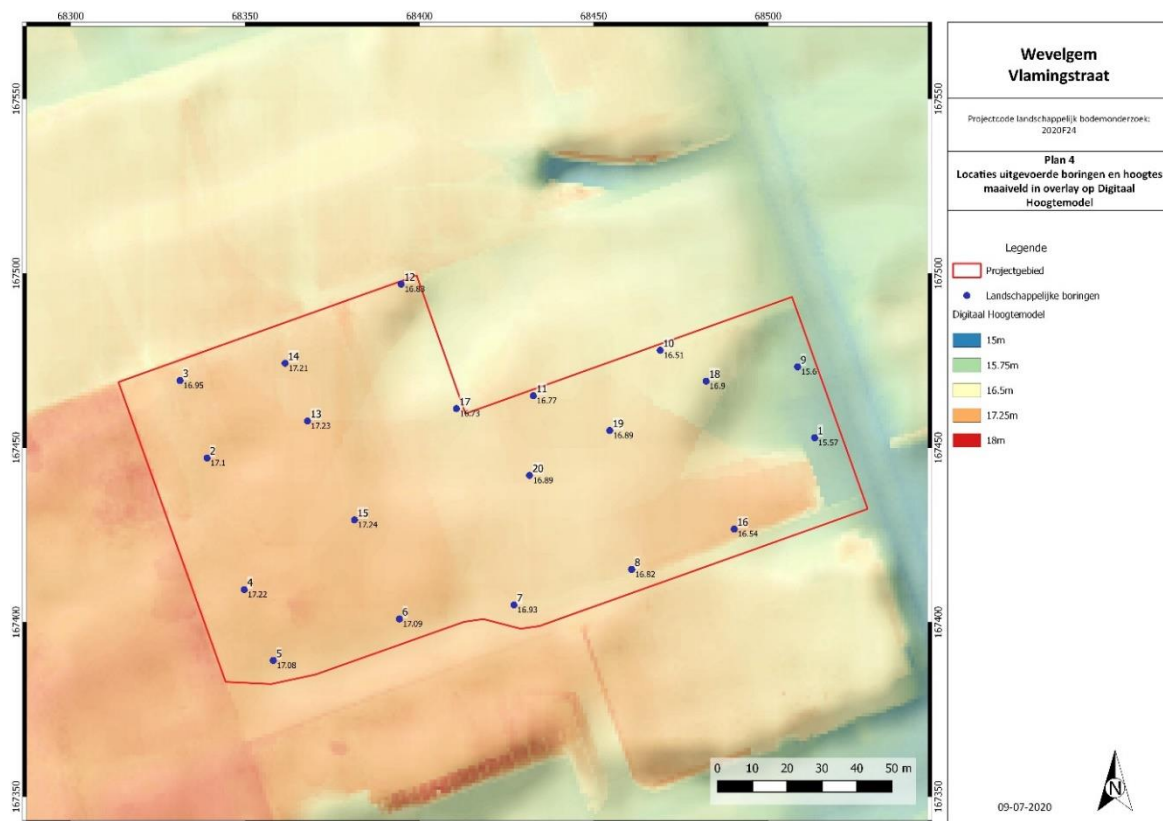
- Type Pbc – droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont
- Type Lca – matig droge zandleembodem met textuur B horizont

Deze bodems schijnen volledig verdwenen te zijn. Op enkele restanten na treffen we deze horizonten niet meer aan in de uitgevoerde boringen. Onder de verhardingen (puin, beton) treffen we, al dan niet onder een dunne antropogene toplaag, vrijwel onmiddellijk de onderliggende fluviatiel bodems. Hierin zien we wel variatie tussen verschillende pakketten / afzettingmilieus. In boringen 4, 10, 11, 12, 14, 15, 17 en 19 is nog een A-horizont te herkennen.

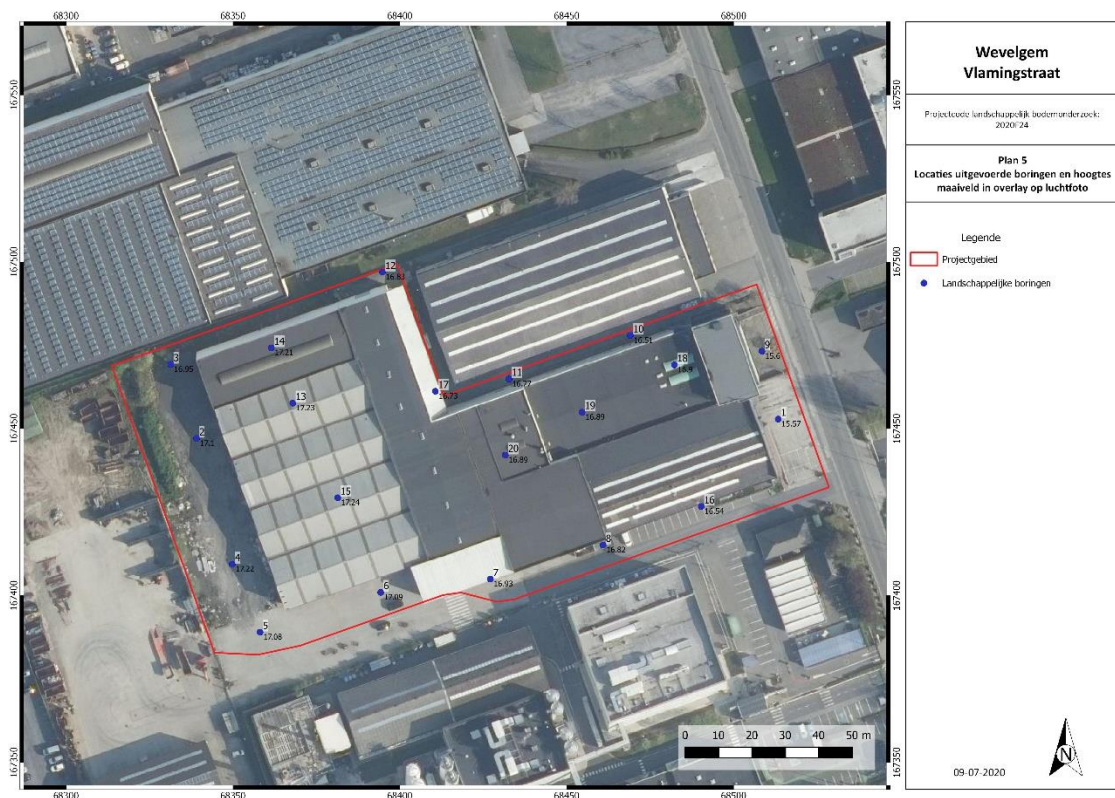
Centraal over het terrein, min of meer oost-west georiënteerd, is een zone met een meer siltige tot kleiige afzetting met op verschillende plaatsen sporen van veen. (boringen 5, 15, 11, 20, 19 en 18)

Langs de randen, vooral ten noorden van deze zone, zijn resten van een meer zandige afzetting. (boringen 4, 2, 12 en 1) (en 9?).

Boringen 3, 6 en 13 werden gestaakt. Boring 16 werd niet uitgevoerd omdat hier leidingen aanwezig waren.

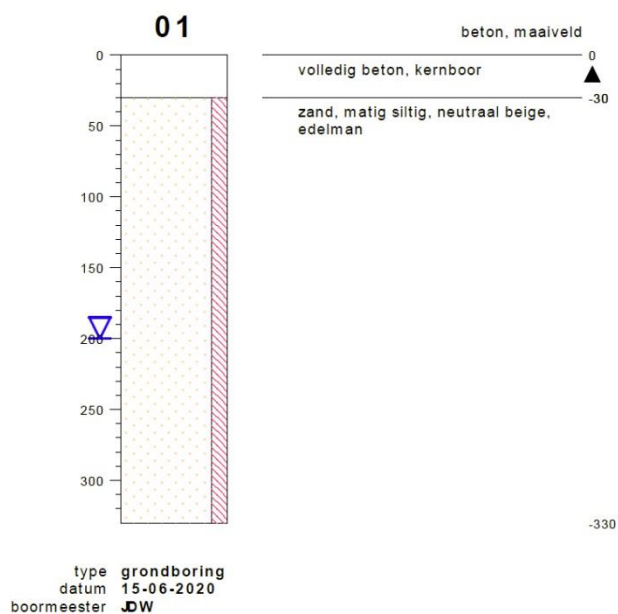

Figuur 5: Uitgevoerde boringen en hoogtes maaiveld op het Digitaal Hoogtemodel. © AGIV Vlaanderen

Figuur 6: Uitgevoerde boringen en hoogtes maaiveld op meest recente luchtfoto. © AGIV Vlaanderen

Boringen

meetpunt 01
21435455

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingsstraat Wevelgem
Opm.:

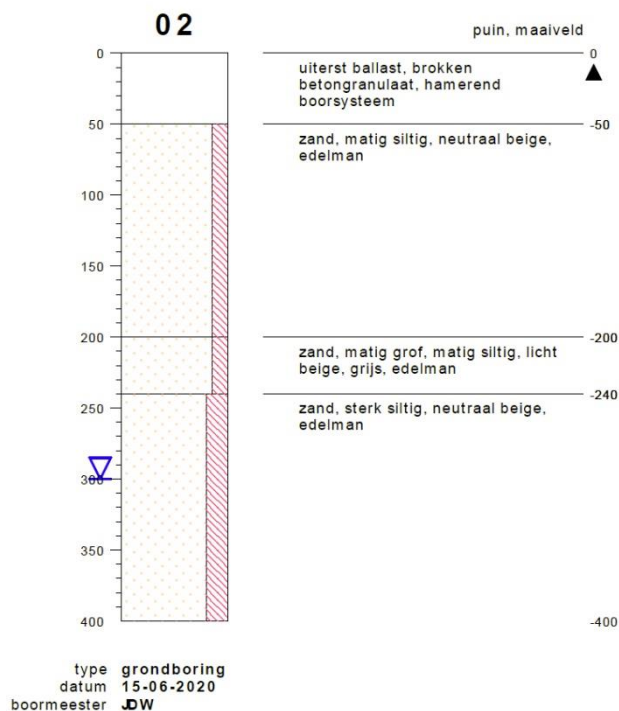
boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
1	15-06-2020	o/beton	2,0	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizon)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68513	167453	15,57	-

terreinwaarneming								interpretatie	
traject (m-mv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	horizont
0.00 - 0.30	Kernboor	125.0	0,0	0,0	voldedig beton	onderfundering, keien/puin	0,0		
0.30 - 3.30	edelman	70.0	Zs2	beige neutraal	0,0	0,0	neen		C (eolisch op fluviatiel zand)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

meetpunt 02
21435456

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingstraat Wevelgem
Opm.:

boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
2	15-06-2020	o.puin	3,0	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizon)

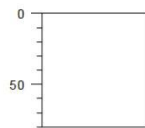
Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68339	167447	17,10	-

terreinwaarneming								interpretatie	
traject (m-mv)	apparaat	O (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	horizont
0.00 - 0.50	Hamerend boorsysteem	0	0,0	0,0	uiterst ballast, brokken betongranulaat	0,0			
0.50 - 2.00	edelman	70,0	Zs2	beige neutraal	0,0	0,0	ja	duidelijk	C (fluviaal/colluvium)
2.00 - 2.40	edelman	70,0	Zs2,mg	beige grijs	0,0	0,0	ja	duidelijk	C (fluviaal) duin ?
2.40 - 4.00	edelman	70,0	Zs3	beige neutraal	0,0	0,0	ja neen		C (fluviaal)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

03

type grondboring
datum 15-06-2020
boormeester JDW

puin, maaiveld

uiterst ballast, laagjes beton,
brokken baksteen, hamerend
boorsysteem

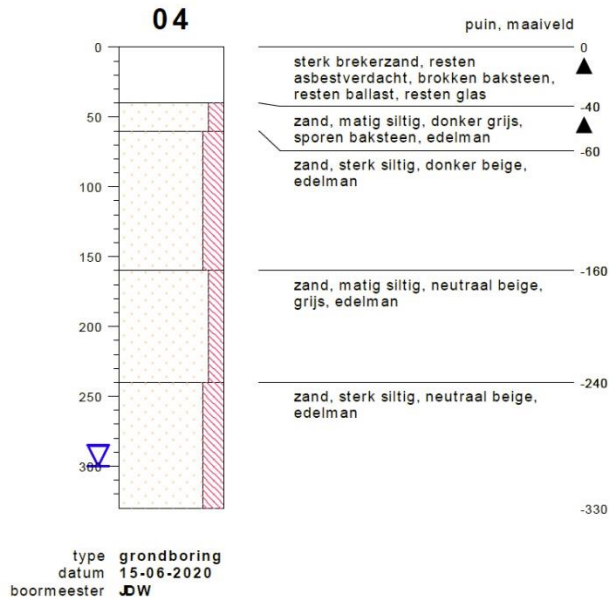
Boring gestaakt op 80cm

-80

meetpunt 03
21435457

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klient: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingsstraat Wevelgem
Opm.:

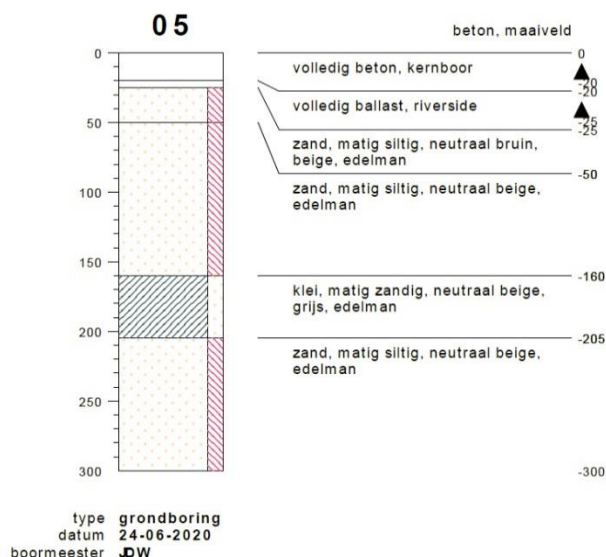
boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
4	15-06-2020	o/puin	3.0	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68350	167409	17,22	-

terreinwaarneming						ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	interpretatie
traject (m-mv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking		horizont
0.00 - 0.40	o	0	o,o	o,o	sterk brekerzand, resten asbestverdacht, brokken baksteen, resten ballast, resten glas	o,o	ja	
0.40 - 0.60	edelman	70.0	Zs2	grijs donker	sporen baksteen	o,o	ja	Aa
0.60 - 1.60	edelman	70.0	Zs3	beige donker	o,o	o,o	ja	C (fluviaal)
1.60 - 2.40	edelman	70.0	Zs2	beige grijs neutraal	o,o	o,o	neen	C (fluviaal)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Lindhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingstraat Wevelgem
Opm.:

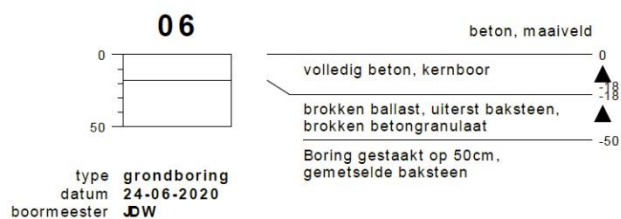
boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
5	24-06-2020	o beton	0,0	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont)

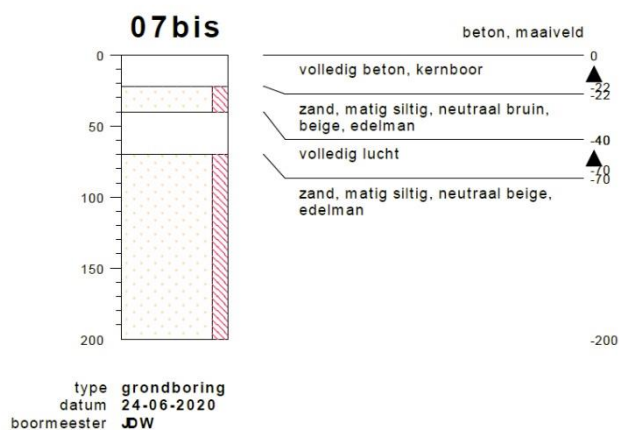
Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68350	167409	17,22	-

terreinwaarneming									interpretatie
traject (m-mv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	horizont
0.00 - 0.20	Kernboor	125.0	0,0	0,0	volledig beton	0,0	ja		
0.20 - 0.25	riverside	100.0	0,0	0,0	volledig ballast	0,0	ja		
0.25 - 0.50	edelman	70.0	Zs2	bruin beige	0,0	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
0.50 - 1.60	edelman	70.0	Zs2	beige neutraal	0,0	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
1.60 - 2.05	edelman	70.0	Kz2	beige grijs	0,0	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
2.05 - 3.00	edelman	70.0	Zs2	beige neutraal	0,0	0,0	neen		C (fluviaal)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

meetpunt 07bis
21574599

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

kant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingsstraat Wevelgem
Opm.:

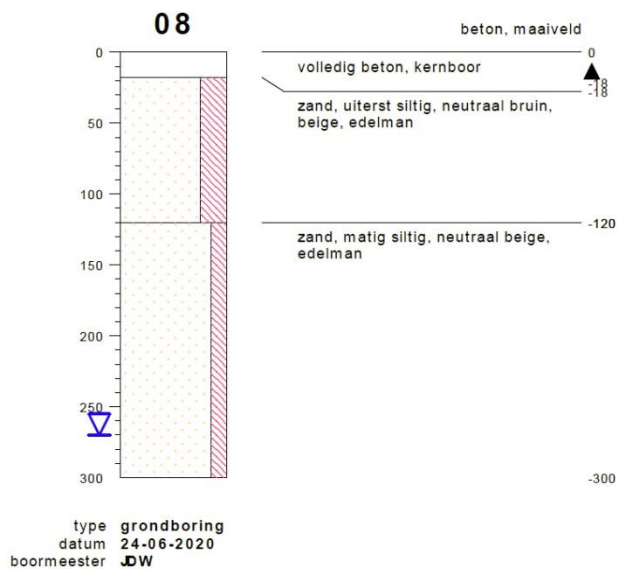
boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
07bis	24-06-2020	o beton	0,0	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68427	167405	16,93	-

terreinwaarneming									
traject (m-mv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	interpretatie
0.00 - 0.22	Kernboor	125,0	o,o	o,o	volledig beton	o,o	ja		
0.22 - 0.40	edelman	70,0	Zs2	bruin beige	o,o	o,o	ja		
0.40 - 0.70	o	o	o,o	neutraal	volledig lucht	o,o	ja		! uitgespoeld C (fluviaal)
0.70 - 2.00	edelman	70,0	Zs2	beige neutraal	o,o	o,o	neen		

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingstraat Wevelgem
Opm.:

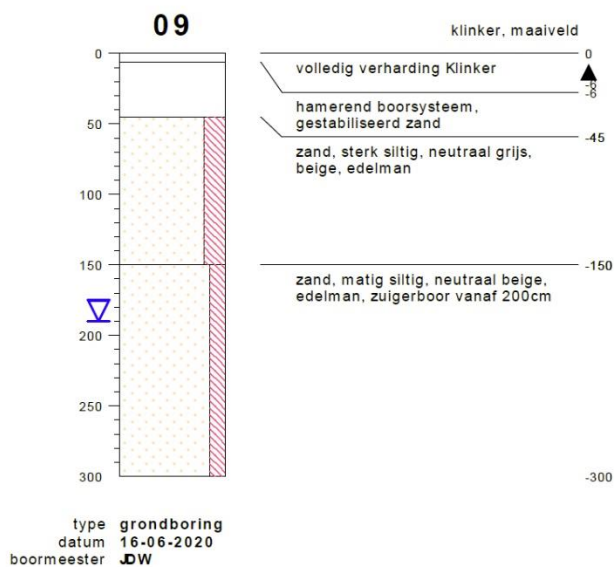
boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
8	24-06-2020	0 beton	2,7	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68461	167415	16,82	-

terreinwaarneming						ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	interpretatie
traject (m-mv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking		horizont
0.00 - 0.18	Kernboor	125.0	0,0	0,0	volledig beton	0,0	ja	
0.18 - 1.20	edelman	70.0	Zs4	bruin beige	0,0	0,0	ja	C (fluviaal)
1.20 - 3.00	edelman	70.0	Zs2	beige neutraal	0,0	0,0	neen	C (fluviaal)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

meetpunt 09
21459673

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingstraat Wevelgem
Opm.:

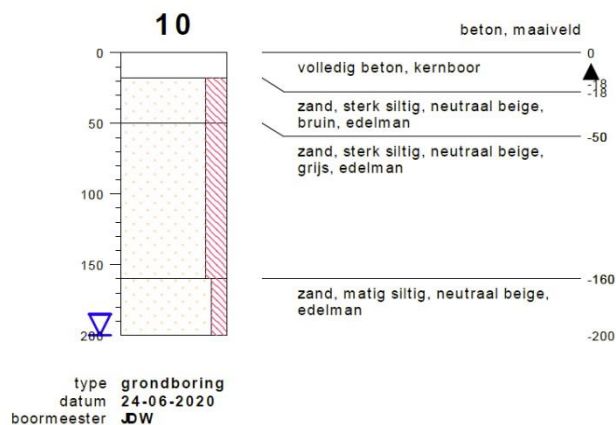
boring nr.	datum	maatveld	gws (m-nv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
9	16-06-2020	oiklinker	1,9	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68508	167473	16,60	-

terreinwaarneming								interpretatie	
traject (m-nv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	horizont
0.00 - 0.06	0	0	0,0	0,0	voldedig verharding	0,0	ja		
0.06 - 0.45	Hammerend boorsysteem	0	0,0	0,0 grijs beige	0,0	Gestabiliseerd zand	ja		
0.45 - 1.50	edelman	70.0	Zs3	neutraal	0,0	0,0	ja		C (fluviaal)
1.50 - 3.00	edelman	70.0	Zs2	beige neutraal	0,0	Zuigerboor vanaf 200cm	neen		C (fluviaal)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-nv – meter onder maatveld

meetpunt 10
21574603

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

kant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingsstraat Wevelgem
Opm.:

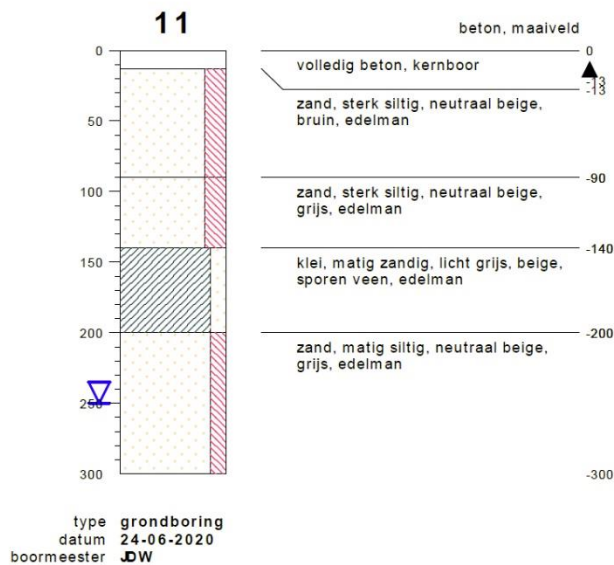
boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-nv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
10	24-06-2020	o beton	2.0	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68469	167478	16,51	-

terreinwaarneming									interpretatie
traject (m-nv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	horizont
0.00 - 0.18	Kernboor	125.0	0,0	0,0 beige bruin	volledig beton	0,0	ja		
0.18 - 0.50	edelman	70.0	Zs3	neutraal beige grijs	0,0	0,0	ja	duidelijk	Aa
0.50 - 1.60	edelman	70.0	Zs3	neutraal	0,0	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
1.60 - 2.00	edelman	70.0	Zs2	beige neutraal	0,0	0,0	neen		C (fluviaal)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-nv – meter onder maaiveld

meetpunt 11
21574602

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

Klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingstraat Wevelgem
Opm.:

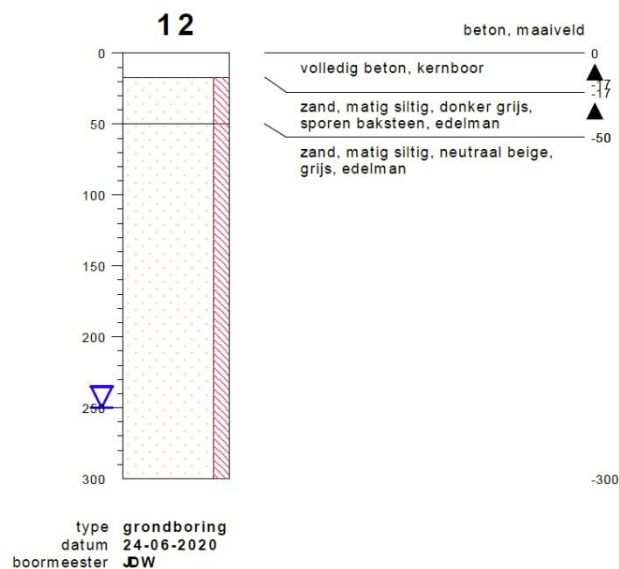
boring nr.	datum	maaienveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
11	24-06-2020	o beton	2,5	o,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlechte, verbrokkelde textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68433	167465	16,77	-

terreinwaarneming								interpretatie	
traject (m-mv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	horizont
0.00 - 0.13	Kernboor	125.0	0,0	0,0	volledig beton	0,0	ja		
0.13 - 0.90	edelman	70.0	Zs3	beige bruin	0,0	0,0	ja	duidelijk	A/C
0.90 - 1.40	edelman	70.0	Zs3	beige grijs	0,0	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
1.40 - 2.00	edelman	70.0	Kz2	neutraal grijs beige licht	sporen veen	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
2.00 - 3.00	edelman	70.0	Zs2	beige grijs	0,0	0,0	neen		C (fluviaal)
				neutraal					

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

meetpunt 12
21574600

De Vijfde bvba
milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

kant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingstraat Wevelgem
Opm.:

boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-nv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
12	24-06-2020	o beton	2,5	o,o	Lca (matig droge zandleembodem met textuur B horizon)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68395	167496	16,83	-

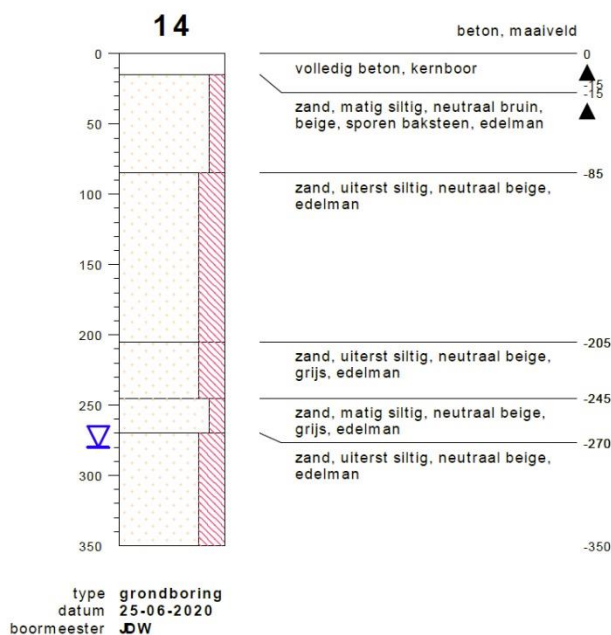
terreinwaarneming							interpretatie		
traject (m-nv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	horizont
0.00 - 0.17	Kernboor	125.0	o,o	o,o	volledig beton	o,o	ja		
0.17 - 0.50	edelman	70.0	Zs2	grijs donker beige grijs	sporen baksteen	o,o	ja	duidelijk	Aa
0.50 - 3.00	edelman	70.0	Zs2	neutraal	o,o	o,o	neen	overgang	C (fluviaal)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-nv – meter onder maaiveld

meetpunt 13
21588485

meetpunt 14
21588486

De Vijfde bvba
milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingsstraat Wevelgem
Opm.:

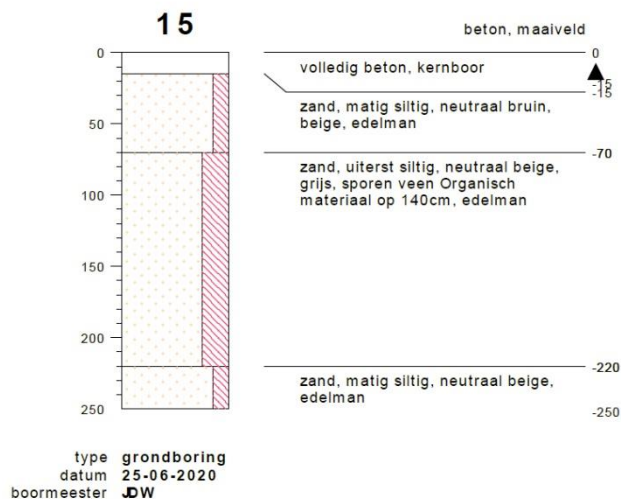
boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
14	25-06-2020	o beton	2.8	0,0	Lca (matig droge zandleembodem met textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68361	167474	17,21	-

terreinwaarneming							
traject (m-mv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	interpretatie
0.00 - 0.15	Kernboor	125.0	o,0	o,0	volledig beton	0,0	ondergrens bereikt
0.15 - 0.85	edelman	70.0	Zs2	bruin beige	sporen baksteen	0,0	duidelijk grens
0.85 - 2.05	edelman	70.0	Zs4	beige neutraal	0,0	0,0	overgang
2.05 - 2.45	edelman	70.0	Zs4	beige grijs	0,0	0,0	overgang
2.45 - 2.70	edelman	70.0	Zs2	beige grijs	0,0	0,0	overgang
2.70 - 3.50	edelman	70.0	Zs4	beige neutraal	0,0	0,0	overgang

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

meetpunt 15
21588487

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingstraat Weveigem
Opm.:

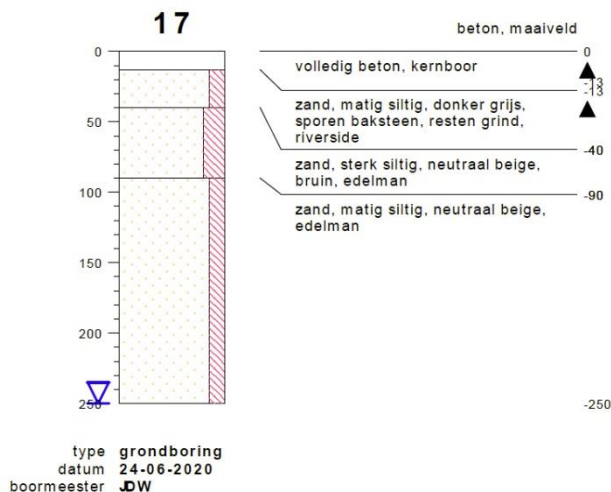
boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
15	25-06-2020	o beton	0,0	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68381	167429	17,24	-

terreinwaarneming	traject (m-mv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	interpretatie
	0.00 - 0.15	Kernboor	125.0	0,0	0,0 bruin beige	volledig beton	0,0	ja		horizont
	0.15 - 0.70	edelman	70.0	Zs2	neutraal beige grijs	0,0	0,0	ja	duidelijk	A
	0.70 - 2.20	edelman	70.0	Zs4	neutraal	sporen veen	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
	2.20 - 2.50	edelman	70.0	Zs2	beige neutraal	0,0	0,0	neen		C (fluviaal)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

meetpunt 17
21574601

De Vijfde bvba
milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring
www.d5d.be
Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

d5d

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingstraat Wevelgem
Opm.:

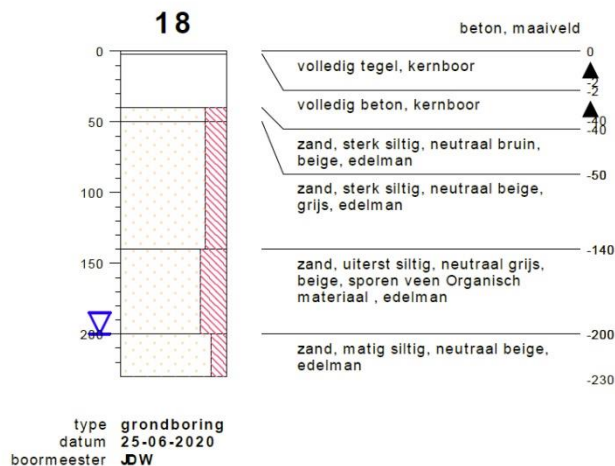
boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
17	24-06-2020	0 beton	2,5	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68411	167461	16,73	-

terreinwaarneming							interpretatie		
traject (m-mv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	horizont
0.00 - 0.13	Kernboor	125.0	o,o	o,o	volledig beton	o,o	ja		
0.13 - 0.40	riverside	100.0	Zs2	grijs donker beige bruin	sporen baksteen, resten grind	o,o	ja	duidelijk	Aa
0.40 - 0.90	edelman	70.0	Zs3	neutraal	o,o	o,o	ja	overgang	C (fluviatiel)
0.90 - 2.50	edelman	70.0	Zs2	beige neutraal	o,o	o,o	neen		C (fluviatiel)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingsstraat Wevelgem
Opm.:

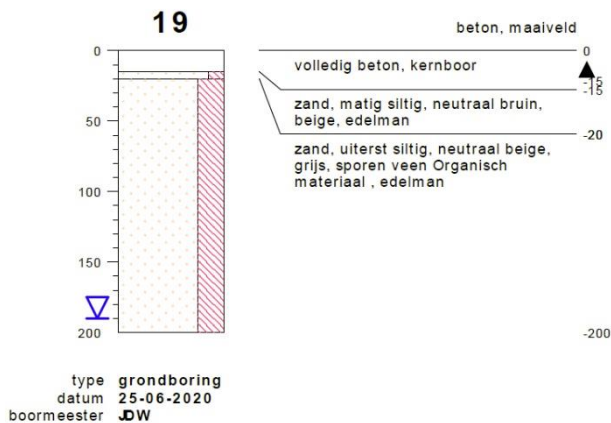
boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
18	25-06-2020	o beton	2,0	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68482	167469	16,89	-

terreinwaarneming								interpretatie	
traject (m-mv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	horizont
0.00 - 0.02	Kernboor	125.0	0,0	0,0	volledig tegel	0,0	ja		
0.02 - 0.40	Kernboor	125.0	0,0	0,0	volledig beton	0,0	ja		
0.40 - 0.50	edelman	70.0	Zs3	bruin beige neutraal	0,0	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
0.50 - 1.40	edelman	70.0	Zs3	beige grijs neutraal	0,0	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
1.40 - 2.00	edelman	70.0	Zs4	grijs beige neutraal	sporen veen	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
2.00 - 2.30	edelman	70.0	Zs2	beige neutraal	0,0	0,0	neen		C (fluviaal)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

meetpunt 19
21588488

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingstraat Wevelgem
Opm.:

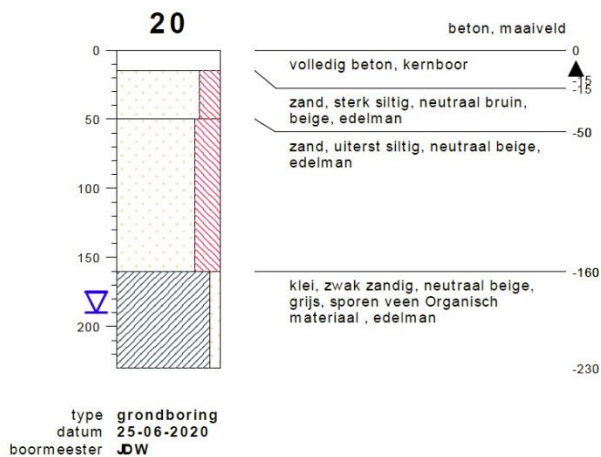
booring nr.	datum	maaiveld	gws (m-nv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
19	25-06-2020	o beton	1,9	o,o	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68455	167455	16,89	-

terreinwaarneming	traject (m-nv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	interpretatie
	0.00 - 0.15	Kernboor	125,0	o,o	o,o	volledig beton	o,o	ja		
	0.15 - 0.20	edelman	70,0	Zs2	bruin beige neutraal beige grijs	o,o	o,o	ja	overgang	C (fluviaal)
	0.20 - 2.00	edelman	70,0	Zs4	neutraal	sporen veen	o,o	neen		C (fluviaal)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-nv – meter onder maaiveld

De Vijfde bvba

milieu- en natuuronderzoek
abiotische monitoring

www.d5d.be

Linkhoutstraat 173
3560 Lummen
0474/73 17 06
wim.alaerts@d5d.be

Landschappelijk Booronderzoek – Boorlijst

klant: Annika Devroe archeologie & bouwhistorie
project: LBO Vlamingsstraat Wevelgem
Opm.:

boring nr.	datum	maaiveld	gws (m-mv)	opmerking	Bodemclassificatie (Belgische Bodemkaart)
20	25-06-2020	o beton	1,9	0,0	Pbc (droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont)

Lambert X	Lambert Y	Z (m-TAW)	Z (relatief)
68432	167442	16,89	-

terreinwaarneming									interpretatie
traject (m-mv)	apparaat	Ø (mm)	textuur	kleur	bijzonderheid	opmerking	ondergrens bereikt	duidelijkheid grens	horizont
0.00 - 0.15	Kernboor	125.0	0,0	0,0 bruin beige	volledig beton	0,0	ja		
0.15 - 0.50	edelman	70.0	Zs3	neutraal	0,0	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
0.50 - 1.60	edelman	70.0	Zs4	beige neutraal	0,0	0,0	ja	overgang	C (fluviaal)
1.60 - 2.30	edelman	70.0	Kz1	beige grijs neutraal	sporen veen	0,0	neen		C (fluviaal)

gws – grondwaterstand
ng – niet gemeten

m-mv – meter onder maaiveld

1.2.2. DATERING EN INTERPRETATIE VAN HET ONDERZOCHE GEBIED

- *Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?*

Onder de verhardingen (puin, beton) treffen we, al dan niet onder een dunne antropogene toplaag, vrijwel onmiddellijk de onderliggende fluviatiele bodems. Hierin zien we wel variatie tussen verschillende pakketten / afzettingssmilieus. In boringen 4, 10, 11, 12, 14, 15, 17 en 19 is nog een A-horizont te herkennen.

Centraal over het terrein, min of meer oost-west georiënteerd, is een zone met een meer siltige tot kleiige afzetting met op verschillende plaatsen sporen van veen. (boringen 5, 15, 11, 20, 19 en 18)

Langs de randen, vooral ten noorden van deze zone, zijn resten van een meer zandige afzetting. (boringen 4, 2, 12 en 1) (en 9?).

Op basis van de foto's lijkt mogelijk hier en daar nog een gevlekte Bt-horizont aanwezig te zijn. Door de bodemkundige werd deze echter telkens als C-horizont geïnterpreteerd.

- *Zijn er zones die verstoord zijn³? Zo ja, kunnen deze afgebakend worden? Heeft de verstoring het archeologisch niveau eveneens verstoord?*

Een deel van de bodemopbouw blijkt verdwenen te zijn. Zo is onder de verharding of vloerplaat regelmatig meteen de C-horizont aangetroffen. Aangezien op andere plaatsen de A-horizont wel nog aanwezig is, gaat het mogelijk om een beperkte nivellering of aftopping en is er geen sprake van een grote verstoring. Het archeologisch niveau bleef vermoedelijk nog bewaard.

- *Zijn er indicaties voor steentijdsites? (Is een voldoende intacte bodem aanwezig⁴? Zijn er paleobodems aanwezig?) Zo ja, op welke diepte t.o.v. het maaiveld? Worden deze niveaus bedreigd door de geplande werkzaamheden en is bijgevolg bijkomend onderzoek noodzakelijk i.f.v. steentijdsites?*

Neen, er is geen voldoende intacte bodem aanwezig. Zo werd er nergens nog een E-horizont aangetroffen. De aanwezigheid van veen op dieper niveau kan mogelijk wijzen op een oud loopvlak. Het gaat echter telkens om een beperkte hoeveelheid organisch materiaal dat aangetroffen werd en er lijkt geen sprake te zijn van bodemvorming of een afgedekte oude A-horizont. Er is geen bijkomend onderzoek noodzakelijk i.f.v. steentijdsites.

- *Is er potentieel voor sporensites? Zo ja, op welke diepte t.o.v. het maaiveld? Worden deze niveaus bedreigd door de geplande werkzaamheden en is bijgevolg een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk?*

Op basis van de boringen, waarbij in een 8-tal boringen nog een A-horizont werd aangetroffen, kan men vaststellen dat er potentieel is voor sporensites. In hoeverre de bodem in de andere zones afgetopt werd is onduidelijk, maar vermoedelijk bleef dit beperkt en kunnen hier ook nog sporen aangetroffen worden. Aangezien de A-horizont of C-horizont meteen onder de verharding of vloerplaat aanwezig is (zonder bijkomende ophogingslagen), kan de sloop reeds voor een verstoring van het archeologisch niveau zorgen. Er is dan ook een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk.

³ Onder verstoorde zones wordt verstaan: een zone die recent (in de nieuwste tijd) werd verstoord door machinale vergravingen, nivelleringen,...

⁴ Met voldoende intacte bodem wordt hier een bodem bedoeld die niet met regelmaat gediëpplougd is, niet zo sterk afgetopt of dusdanig vergraven door recente ingrepen dat alle archeologisch relevante niveaus verdwenen zijn. Indien geen of nauwelijks bodemvorming heeft plaatsgevonden, wil dat niet zeggen dat een bodem niet (deels) intact kan zijn. Hiermee dient rekening te worden gehouden wanneer de beslissing aangaande het wel of niet uitvoeren van archeologische boringen wordt genomen.

1.2.3. ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING EN NODZAAK VERDER ONDERZOEK

Op basis van het landschappelijk booronderzoek kan vastgesteld worden dat het aantreffen van steentijdsites als laag beschouwd kan worden. Sporensites kunnen echter niet uitgesloten worden aangezien op verschillende plaatsen nog een A-horizont aanwezig is. Het Programma van Maatregelen dient dan ook verder gevolgd te worden m.b.t. het proefsleuvenonderzoek.

Voorwaarden

Het proefsleuvenonderzoek kan pas na de uitbraak van de vloerplaat en verharding uitgevoerd worden. De gebouwen worden afgebroken tot net onder de vloerplaat. Diepere funderingen en nutsleidingen dienen te blijven zitten tot na het archeologisch onderzoek. De verharding wordt eveneens verwijderd. Deze werken (uitbraak vloerplaat en verhardingen) gebeuren onder controle van de veldwerkleider.

2. SAMENVATTING

Ten gevolge van de bekrachtigde archeologienota⁵ werd door aardkundige Wim Alaerts op 15, 16, 24 en 25 juni 2020 een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd.

Het doel van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijke boringen is het leren kennen van de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap. De aardkundige opbouw en de intactheid van de bodem kan ons eveneens meer vertellen over de eventuele aanwezigheid van steentijdsites en sporensites. Eventuele archeologische indicatoren aangetroffen in de boorstalen kunnen bijkomende informatie geven over de te verwachten archeologische vondsten.

In totaal werden 19 boringen verspreid over het terrein geplaatst. Op basis van het landschappelijk booronderzoek kan vastgesteld worden dat het aantreffen van steentijdsites als laag beschouwd kan worden. Sporensites kunnen echter niet uitgesloten worden aangezien op verschillende plaatsen nog een A-horizont aanwezig is. Het Programma van Maatregelen dient dan ook verder gevolgd te worden m.b.t. het proefsleuvenonderzoek.

⁵ A. Devroe 2020.

3. BIBLIOGRAFIE

3.1. LITERATUUR

A. Devroe (2020) *Archeologienota – Verslag van resultaten, Wevelgem - Vlamingstraat*, Mechelen.

A. Devroe (2020b) *Archeologienota – Programma van maatregelen, Wevelgem - Vlamingstraat*, Mechelen.

3.2. WEBSITES

CadGIS *Kadasterplan*, http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd in juli 2020)

Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV) *Bodemkaart*, <https://www.dov.vlaanderen.be/> (geraadpleegd in juli 2020)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Digitaal Hoogtemodel*, <http://www.geopunt.be/>. (geraadpleegd in juli 2020)

4. BIJLAGEN

4.1. FIGURENLIJST

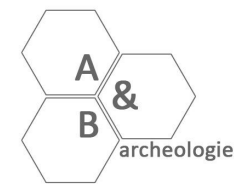
Figuur 1: Kadasterkaart met aanduiding projectgebied. © AGIV.....	1
Figuur 2: Voorstel boorgrid. (Devroe 2020b)	3
Figuur 3: Uitgevoerde boringen (boring B16 werd niet uitgevoerd).	4
Figuur 4: Overzicht landschappelijke boringen op bodemkaart © DOV Vlaanderen	5
Figuur 5: Uitgevoerde boringen en hoogtes maaiveld op het Digitaal Hoogtemodel. © AGIV Vlaanderen	7
Figuur 6: Uitgevoerde boringen en hoogtes maaiveld op meest recente luchtfoto. © AGIV Vlaanderen	7

4.2. PLANNENLIJST LANDSCHAPPELIJK BOORONDERZOEK

PROJECTCODE	2020F24
ONDERWERP	PLANNENLIJST
plannummer	1
onderwerp plan	projectgebied in overlay op het GRB
aanmaakschaal	1:1000
aanmaakwijze	digitaal
datum	09/07/2020
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie juni 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	2
onderwerp plan	locaties van de uitgevoerde boringen in overlay op het GRB
aanmaakschaal	1:800
aanmaakwijze	digitaal
datum	09/07/2020
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie juni 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	3
onderwerp plan	locaties van de uitgevoerde boringen in overlay op de bodemkaart
aanmaakschaal	1:800
aanmaakwijze	digitaal
datum	09/07/2020
bron	Bodemkaart van België © DOV Vlaanderen
plannummer	4
onderwerp plan	Locaties boringen en hoogtes maaiveld op Digitaal Hoogtemodel
aanmaakschaal	1:800
aanmaakwijze	digitaal
datum	09/07/2020
bron	Digitaal Hoogtemodel © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	5
onderwerp plan	Boringen met bodemkundige interpretatie in overlay op de meest recente luchtfoto
aanmaakschaal	1:800
aanmaakwijze	digitaal
datum	09/07/2020
bron	Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen

4.3. FOTOLIJST LANDSCHAPPELIJK BOORONDERZOEK

PROJECTCODE	2020F24		
ONDERWERP	FOTOLIJST		
fotonummer	type	datum	Boring
2020F24_1	boring	15/06/2020	1
2020F24_2	boring	15/06/2020	2
2020F24_4	boring	15/06/2020	4
2020F24_5	boring	24/06/2020	5
2020F24_7	boring	24/06/2020	7
2020F24_8	boring	24/06/2020	8
2020F24_9	boring	16/06/2020	9
2020F24_10	boring	24/06/2020	10
2020F24_11	boring	24/06/2020	11
2020F24_12	boring	24/06/2020	12
2020F24_14	boring	25/06/2020	14
2020F24_15	boring	25/06/2020	15
2020F24_17	boring	24/06/2020	17
2020F24_18	boring	25/06/2020	18
2020F24_19	boring	25/06/2020	19
2020F24_20	boring	25/06/2020	20

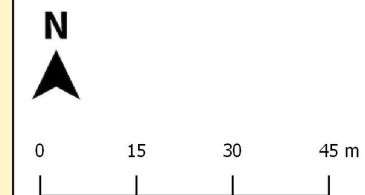
Wevelgem Vlamingstraat

2020H193
Proefsleuvenonderzoek

Fasering

Legende

- Fase 1
- Fase 2

Bron: geopunt.be Datum: 14-10-2020

